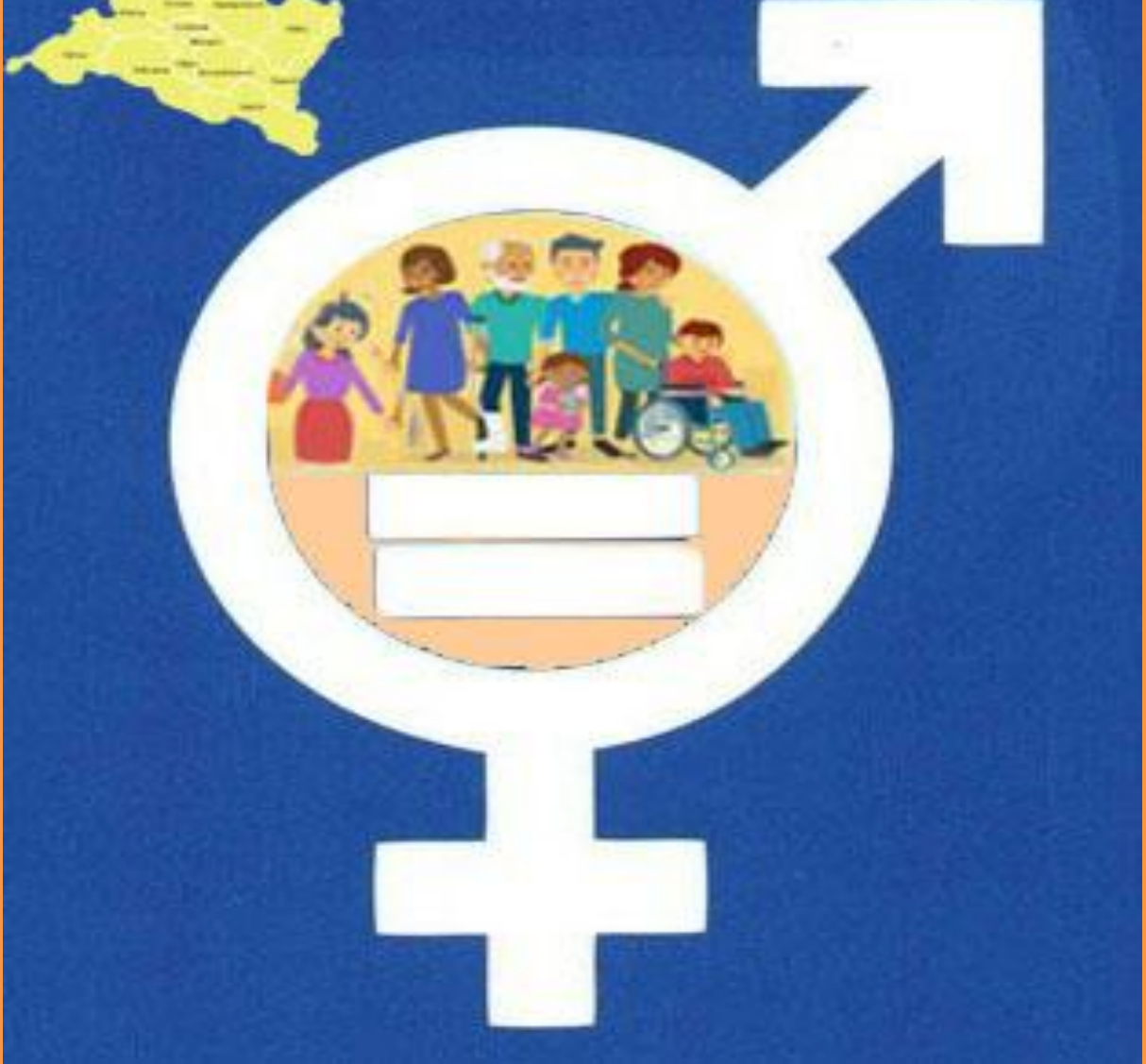

हरिहरपुरगढी गाउँपालिका, सिन्धुली
लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण प्रतिवेदन

प्रतिवेदक
रेशम बहादुर पोखरेल
(स्वतन्त्र विज्ञ)
२०८१-फागुन

हरिहरपुरगढी गाउँपालिका कार्यालय, सिन्धुली लैससास परीक्षण प्रतिवेदन

आर्थिक वर्ष २०८१/०८२

परिचय खण्ड

१. पृष्ठभूमि:

नेपालको संविधानले दिशा निर्देश गरे बमोजिम समानुपातिक समावेशी र सहभागितामूलक सिद्धान्तका आधारमा समतामूलक समाजको निर्माण गर्न राज्यका सबै अंग, तह र क्षेत्रगत विषयहरूमा लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको (लैससास) विषयलाई आन्तरिकीकरण, मूलप्रवाहीकरण र संस्थागत गर्न आवश्यक भएकोछ ।

नेपालको संविधानको धारा-१८ मा उल्लिखित समानताको हकमा सबै नागरिक कानूनको दृष्टिमा समान हुने तथा कसैलाई पनि कानूनको समान संरक्षणबाट बन्चित नगरिने व्यवस्था छ । साथै सामान्य कानूनको प्रयोगमा उत्पत्ति, धर्म, वर्ण, जात, जाति, लिङ्ग, शारीरिक अवस्था, अपाङ्गता, स्वास्थ्य स्थिति, वैवाहिकत स्थिति, गर्भावस्था, आर्थिक अवस्था, भाषा वा क्षेत्र, वैचारिक आस्था वा यस्तै अन्य कुनै आधारमा भेदभाव नगर्ने व्यवस्था उल्लेख छ । नेपालको संविधानको धारा-३८ ले महिलालाई समान वंशीय अधिकार, सुरक्षित मातृत्व र प्रजनन स्वास्थ्य सम्बन्धी अधिकार, राज्यका सबै तहमा सहभागी हुने अधिकार, सम्पत्ति तथा पारिवारिक मामिला सम्बन्धी अधिकार, शिक्षा, स्वास्थ्य, रोजगार र सामाजिक सुरक्षामा सकारात्मक विभेदको व्यवस्था गरेको छ । संविधानले महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा जन्य कार्यहरूलाई कानून बमोजिम दण्डनीय हुने व्यवस्था गरेको छ ।

साथै संविधानमा राज्यले सामाजिक वा सांस्कृतिक दृष्टिले पिछडिएका महिला, दलित, आदिवासी जनजाति, मधेशी, थारू, मुस्लिम समुदाय, पिछडा वर्ग, सीमान्तकृत, अल्पसङ्ख्यक, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसङ्ख्यक, किसान, श्रमिक, उत्पीडित वा पिछडिएको क्षेत्रका नागरिक तथा आर्थिक रूपले विपन्न खस आर्य लगायत नागरिकको संरक्षण, सशक्तीकरण वा विकासका लागि कानून बमोजिम विशेष व्यवस्था गर्न सकिने विषय उल्लेख गरी समावेशी अवधारणालाई आत्मसात् गरिएको छ । सामाजिक न्यायको हकले राज्यका हरेक तहमा समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्वको सिद्धान्तका आधारमा जनताको सहभागिताको अधिकार स्थापना गरेको छ ।

स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण (लैससास) सम्बन्धमा गाउँपालिका तथा नगरपालिकाको काम, कर्तव्य र अधिकारमा लैससास

सम्बन्धी व्यवस्था उल्लेख गरेको, वडा समितिको काम, कर्तव्य र अधिकार अन्तर्गत वडामा आर्थिक तथा सामाजिक रूपमा पछाडि परेका महिला, बालबालिका, दलित, अपाङ्गता भएका व्यक्ति, जेष्ठ नागरिक, अल्पसंख्यक, सीमान्तकृत समुदायको अभिलेख राखी सामाजिक र आर्थिक उत्थान सम्बन्धी काम गर्ने व्यवस्था गरेको, विभिन्न समुदाय बीच सामाजिक सद्भाव र सौहार्दता कायम गर्ने, बालविवाह, बहुविवाह, लैंगिक हिंसा, छुवाछुत, दहेज तथा दाइजो, हलिया प्रथा, छाउपडी, कमलरी प्रथा, बालश्रम, मानव बेचबवखन जस्ता सामाजिक कुरीति र अन्धविश्वासको अन्त्य गर्ने, गराउने व्यवस्था गरेको, स्थानीय तहको योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन गर्दा महिला तथा पिछडिएको एवं लक्षित वर्गको सहभागिताको व्यवस्था, योजना छनौटमा महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ पुग्ने कार्यक्रममा जोड दिई लैससास प्रवर्धन गर्ने लगायतको व्यवस्था उल्लेख गरेको छ। यसका साथै लैससासका सवालहरूलाई सम्बोधन गर्न राज्यले विगत लामो समय देखि नै प्राथमिकताका साथ आवधिक योजना, वार्षिक योजना, नीति तथा कानूनको तर्जुमा तथा परिमार्जन र कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्दै आइरहेको छ।

यसै सन्दर्भमा स्थानीय तहद्वारा सञ्चालन हुने योजना तथा कार्यक्रमलाई लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशी मैत्री बनाउन, संवैधानिक एवम् कानूनी उत्तरदायित्व तथा जिम्मेवारी पुरा गर्न, राज्यले अन्तर्राष्ट्रिय स्तरमा गरेका प्रतिबद्धता अनुरूप कार्य गर्न, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ अनुसार स्थानीय तहमा लैंगिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरणलाई संस्थागत गर्दै समावेशी विकासलाई प्रवर्धन गर्न।

२. अध्ययनको महत्व:

लैससास अध्ययनको महत्व देहाय प्रकारको रहेकोछ।

क) सविधानद्वारा प्रदत्त हकहरूको कार्यान्वयन गर्न तथा समतामुलक समावेशीताका आधारमा राज्य संरचनाका सबै अंगहरूमा महिला, दलित, आदीवासी जनजाती, मधेशी, मजदुर, किसान अपाङ्गता भएका व्यक्ति, पिछडिएका वर्ग र सबैलाई सहभागी गराउने संवैधानिक व्यवस्था गराउको परिपेक्षमा सामाजिक विविधता, बीचको असमानता, सामाजिक वन्चितिकरणका कारण सामाजिक समुहको विकास सुचकहरूमा भएको कमजोर अवस्था र सामाजिक, आर्थिक तथा प्रशासनिक क्षेत्रमा रहेको पहुँचको अन्तरलाई न्यून गर्न पहिचान गर्ने।

ख) स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन-२०७४ मा भएको व्यवस्था अनुसार स्थानीय तहमा लैससासको विद्यमान अवस्थाको जानकारीका साथै तहगत तथा मुलकको समग्र समस्या र चुनौतीहरूको पहिचान गर्न एवं यस क्षेत्रका योजना तथा कार्यक्रमहरूको दक्षता र प्रभावकारीताको लेखाजोखा तथा मूल्यांकन गरी नीतिगत पृष्ठपोषण लिने।

३. लैससास परीक्षणको उद्देश्यहरु :

मुख्य उद्देश्य लैससास अवधारणा अनुसार यसको प्रयोगलाई सरलीकृत रूपमा स्थानीयकरण गरी स्थानीय तहले गर्ने सम्पूर्ण क्रियाकलापहरु र विकास योजना तथा कार्यक्रमलाई लैससास उत्तरदायी र दिगो बनाउन आर्थिक श्रोतको सुनिश्चितता, उपलब्धिको समतामूलक वितरण र उपयोगी बनाउने रहेको छ । यसका विस्तारित उद्देश्यहरु यस प्रकार छन्:

- ❖ लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण मार्फत स्थानीय तहको संस्थागत संरचना र कार्यक्रमहरुमा महिला, लक्षित वर्ग र सीमान्तकृत समुहहरुलाई समावेशी गरी लैङ्गिक समानता र सबै जात, जातीको अर्थपूर्ण सहभागिता गराई लैङ्गिक अन्तरहरुको प्रभावलाई सम्बोधन गर्दै लैङ्गिक मूलप्रवाहिकरण र सशक्तिकरण गर्दै लैजाने ।
- ❖ महिला, लक्षित वर्ग र सीमान्तकृत समुहहरुलाई समावेश गरि उनीहरुको योजनाबद्ध रूपमा व्यक्तिगत र सामूहिक क्षमता अभिवृद्धि गरी स्थानीय तहको विकास प्रक्रियामा निर्णायक तथा अर्थपूर्ण सहभागिता सुनिश्चित गरी आर्थिक तथा सामाजिक सशक्तिकरण गर्ने ।
- ❖ स्थानीय तहको सबै कार्यक्रम, योजना र आयोजनाको प्रत्येक चरणमा लैससास दृष्टिकोणबाट अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने र यसलाई संस्थागत गर्दै लैजाने ।
- ❖ लैससास परीक्षणको नतिजाको आधारमा समस्या तथा चुनौतिहरुको पहिचान गरी समयमै समाधान गर्ने तथा भावी योजना तथा कार्यक्रमका लागि नीतिगत पृष्ठपोषण लिने ।

४. लैससास परीक्षणले समेटने क्षेत्रहरु :

लैससास परीक्षणका लागि लैङ्गिक र सामाजिक समावेशी विकास, लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशी उत्तरदायी कार्यक्रम, आन्तरिक संरचना र मानव संसाधन, सम्बन्ध विस्तार र नेपाल सरकारका प्रतिवधदताहरु समेटिएका छन्। लैससास परीक्षणका लागि देहायका ५ वटा मुख्य विषयक्षेत्रहरु (मुख्य सूचक) र २२ वटा उप विषयका क्षेत्रहरु रहेका छन्:

१. नीति, कानून, योजना

- a. नीति र कानूनमा समावेशिता/सहभागिता,
- b. योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन,
- c. बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन,

२. संस्थागत व्यवस्था

- कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व,
- कार्यप्रणाली समावेशी,
- समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व,
- वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशीता,
- तथ्याङ्क सङ्कलन तथा व्यवस्थापन,

३. मानव संसाधन तथा क्षमता विकास

- मानव संसाधन तथा क्षमता विकास,
- अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना,
- कानूनी साक्षरता,
- विपद व्यवस्थापनमा समावेशीता,

४. सेवा प्रवाह

- पूर्वाधार विकास,
- प्रजनन् स्वास्थ्य,
- शिक्षा कार्यक्रम,
- खानेपानी तथा सरसफाइ,
- स्वरोजगार तथा आयआर्जन र बजार व्यवस्थापन,

५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व

- सुशासन,
- उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता,
- सूचना तथा संचार,
- अनुगमन तथा मूल्याङ्कन,
- समन्वय र सम्बन्ध विस्तार,

५. लैससास परीक्षणको विधि र तरिका :

- संस्थागत लेखाजोखाको लागि प्रयोग गरिने सूचकहरूमा स्थानीय सरकारको नीतिमा लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशी विकास, लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशी उत्तरदायी कार्यक्रम, आन्तरिक संरचना र मानव संसाधन, सम्बन्ध विस्तार तथा नेपाल सरकारका प्रतिवधताहरू गरी प्रमुख ५ वटा विषय क्षेत्र समावेश गरिने।

- २) परीक्षणका लागि मुख्य सूचकको रूपमा नीति, कानून, योजना, संस्थागत व्यवस्था, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास, सेवा प्रवाह र सुशासन तथा उत्तरदायित्व गरी ५ वटा शीर्षकहरू भित्र विभिन्न २२ वटा उपशीर्षकहरू र ती उपशीर्षकलाई प्रष्ट बनाउनका लागि प्रत्येक उपशीर्षकमा सम्बन्धित विषय क्षेत्रका १०० वटा प्रश्नहरू।
- ३) १०० वटा सूचकमा प्रत्येक सूचकको अंकभार १ कायम गरी कुल अंकभार १०० कायम गरि। स्थानीय तहका पदाधिकारीहरू र कर्मचारीहरूसँग छलफल गरी कार्यदलले सामुहिक लेखाजोखाका आधारमा प्रत्येक सूचकमा सहमतिमा अंक प्रदान गर्ने।
- ४) छलफलको आधारमा उक्त सूचकमा राम्रो देखिएमा १ अंक मध्यम देखिएमा ०.५ अंक र सुधार गर्नु पर्ने देखिएमा वा सो विषय हुँदै नभएमा ० अंक प्रदान गर्ने।
- ५) सबै सूचकहरूमा अंक प्रदान गरिसके पछि ५ वटा मूल शीर्षकहरू र २२ वटा उपशीर्षकहरूमा प्राप्त अंकहरूलाई माकुरी जालोको चित्रमा (Spider Net) देखाउने।
- ६) चित्रले देखाएका राम्रा पक्षहरूलाई निरन्तरता दिँदै कमजोर पक्षहरूलाई सुधार गर्दै आगामी दिनहरूमा स्थानीय तहलाई एक आदर्श लैससास मैत्री पालिकाको रूपमा स्थापित गर्न आवश्यकताहरूको पहिचान गरी लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशी विकासका लागि एकिकृत कार्य योजना बनाउने।
- ७) लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परीक्षण मार्फत स्थानीय सरकारको संस्थागत संरचना तथा कार्यक्रमहरूमा महिला र सीमान्तकृत समुहहरूलाई समावेशी गरेर, लैङ्गिक समानता र सबै जातजातीको अर्थपूर्ण सहभागीता गराई लैङ्गिक अन्तरहरूको प्रभावलाई सम्बोधन गर्दै लैङ्गिक मूलप्रवाहिकरण र सशक्तिकरण गर्दै लैजाने।
- ८) महिला र सिमान्तकृत समुहहरूलाई समावेश गरेर उनीहरूको योजनावद्ध रूपमा व्यक्तिगत र सामुहिक क्षमता अभिवृद्धि गरी स्थानीय तहको विकास प्रक्रियामा निर्णायक तथा अर्थपूर्ण सहभागीता सुनिश्चित गरी आर्थिक तथा सामाजिक सशक्तिकरण गर्ने।
- ९) स्थानीय सरकारको सबै कार्यक्रम, योजना र आयोजनाको प्रत्येक चरणमा लैससास दृष्टिकोणबाट अनुगमन तथा मूल्यांकन गर्ने र यसलाई संस्थागत गर्दै लैजाने।
- १०) लैससास परीक्षणको नतिजाको आधारमा समस्या तथा चुनौतिहरूको पहिचान गरी समयमा नै समाधान गर्ने तथा भावी योजना तथा कार्यक्रमका लागि नीतिगत पृष्ठपोषण लिने।
- ११) लैससास परीक्षणका उद्देश्य र प्रकृयाका वारेमा जनप्रतिनिधि र कर्मचारीलाई जानकारी गराउने।
- १२) अभिमुखिकरण कार्यक्रमको पूर्व तयारी र आवश्यक सामग्रीहरूको व्यवस्था गर्ने।
- १३) जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरूसँग तयारी छलफल गर्ने।
- १४) लैससास परीक्षणको लागि सहभागीहरूको सूची तयार गर्ने।

- १५) लैससास कार्यशाला गोष्ठीका सञ्चालनका लागि मिति, स्थान र समय निर्धारण गर्ने ।
- १६) लैससास परीक्षणका लागि कार्यदल बनाई पालिकाको दस्तावेजहरु जस्तै, वार्षिक योजना, आवधिक योजना, वार्षिक प्रतिवेदन, आर्थिक प्रतिवेदन, चौमासिक र वार्षिक समिक्षाको प्रतिवेदन, पालिकाको प्रोफाइल, विभिन्न समयमा भएका महत्वपूर्ण निर्णयहरुलाई लैससासको दृष्टिकोणबाट विश्लेषण गरिने

परीक्षणको प्रकृया देहाय बमोजीम रहेको

क. रेडियो विजयकिल्ला कमलामाई न.पा.-६, सिन्धुलीका स्टेशन म्यानेजर श्री वृद्धलाल नेपालीसँगको सम्पर्कबाट भेटघाट गरी कार्यक्रमकावारे पालिकाको कार्यालयमा नै वसी लैससास परीक्षण के हो ? कसरी गरीन्छ ? यसको उद्देश्य के हो ? भन्ने बारे छलफल गरी लैससास परीक्षणको तय गरियो ।

ख. लैससास कार्यदलले निम्न अनुसारको कार्य गर्ने निर्णय गरेको थियो :

- १) हरिहरपुरगढी गाउँपालिका अन्तर्गतको महिला तथा बालबालिका शाखाको आयोजनामा २ दिने लैससास परीक्षण कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने ।
- २) हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाले आ.व.२०८०/०८१मा कार्यालयबाट तयार गरी कार्यान्वयनमा रहेका सम्पूर्ण लैससास सम्बन्धि नीति, नियम, कार्यविधि, दस्तावेजहरु र कार्ययोजनाको विस्तृत रुपमा अध्ययन गर्ने ।
- ३) हरिहरपुरगढी गाउँपालिका कार्यालयका कार्यपालिकाका पदाधिकारी एवं सदस्यहरु, प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, विषयगत शाखाका शाखा प्रमुखहरु, GESI Focal Person, लगायत कार्यरत महिला कर्मचारीहरु समावेश गरी कम्तीमा ४० देखि ५० जना सम्म लैससास परीक्षण कार्यक्रममा सहभागी गराउने ।
- ४) कार्यक्रम यही मिति २०८१ साल फागुन २२ र २३ गते (२ दिन) हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाको सभाहलमा लैससास परीक्षण कार्यक्रमको आयोजना गर्ने ।
- ५) सोही २ दिने कार्यक्रमले आ.व.२०८०/०८१ को परीक्षण गर्ने र ०८१/०८२ का लागि लैससासको कार्ययोजना तयार गर्ने ।
- ६) गाउँपालिकाबाट आ.व.२०८०/०८१ सम्पादन गरेको सेवा प्रभावको लैससास परीक्षण गरी प्रतिवेदन तयार गर्ने ।
- ७) आ.व.२०८१/०८२ को पालिकाको नीति तथा कार्यक्रममा (आवधिक योजना, वार्षिक योजना) लैससासलाई समावेश गराउने ।
- ८) लैङ्क तथा सामाजिक समावेशी विकास कार्य योजना तयार गर्ने ।
- ९) विविध

६. लैससास परीक्षणका सहभागीहरु :

यो लैससास परीक्षण कार्यक्रम हरिहरपुरगढी गाउँपालिका कार्यालयको नितान्त आन्तरिक स्व-लेखाजोखा कार्यक्रम भएकोले कार्यपालिकाका पदाधिकारी एवं सदस्यहरु, (अध्यक्ष, उपाध्यक्ष, वडा अध्यक्षहरु, कार्यपालिका सदस्यहरु समेत) प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत, सम्पूर्ण विषयगत शाखाका शाखा प्रमुखहरु, GESI Focal Person, लगायत कार्यरत महिला कर्मचारीहरु समेत गरी कुल ४८ जनाको सहभागीता रहेको थियो ।

लिङ्ग				सामाजिक समावेशीता			भौगोलिक			जम्मा
जनप्रतिनिधि		कर्मचारी		दलित	जनजाती	बाहुन,क्षेत्री	हिमाल	पहाड	तराई	
महिला	पुरुष	महिला	पुरुष							
										४८

तथ्याङ्क प्रस्तुतिकरण खण्ड

७. तथ्याङ्क प्रस्तुतिकरण र व्याख्या

यस हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाको लैससास परीक्षणको लागि लैससास कार्यदल तथा सहभागीहरुले प्रत्येक मुल शिर्षकमा प्राप्त अंकलाई माकुरीको जालो विधिबाट र भेन डायग्राम विधिबाट विश्लेषण गरि ५ वटा मुल शिर्षक भित्रका २२ वटा उप-विषयहरुलाई पनि पुनः त्यसै गरी माकुरीको जालो विधि र स्तम्भ चित्र विधिबाट विश्लेषण गरी प्रस्तुतीकरण गरि सूचकबाट प्राप्त नतिजाबाट सबै मुल विषयको सवल पक्ष, सुधार गर्नु पर्ने पक्ष, अवसर तथा चुनौतीहरु तालिका बनाई सबै सहभागीहरुलाई छलफल गराईयो । प्राप्त अंक तालिका निम्न अनुसार रहेको छ ।

७.१. मुख्य सूचकहरुको अंक

क्र.स.	सूचक र उप-सूचकहरु	पूर्णांक	प्राप्ताङ्क
१.	१.१.१- १.१.८, १.२.१- १.२.८, १.३.१- १.३.४	२०	१५.५
२.	२.१.१- २.१.४, २.२.१- २.२.४, २.३.१- २.३.४, २.४.१- २.४.४, २.५.१- २.५.४	२०	१७.५
३.	३.१.१- ३.१.८, ३.२.१- ३.२.४, ३.३.१- ३.३.४, ३.४.१- ३.४.४	२०	९.०
४.	४.१.१- ४.१.४, ४.२.१- ४.२.४, ४.३.१- ४.३.४, ४.४.१- ४.४.४, ४.५.१- ४.५.४	२०	१६.५
५.	५.१.१- ५.१.४, ५.२.१- ५.२.४, ५.३.१- ५.३.४, ५.४.१- ५.४.४, ५.५.१- ५.५.४	२०	१४.०
कूल प्राप्ताङ्क		१००	७२.५

७.२. उप-सूचकको मूल्याङ्कन नतीजा

१. नीति, कानून, योजना- २०

विषय	अंकभार	प्राप्ताङ्क
नीति, कानून, योजना	२०	१५.५
नीति र कानूनमा समावेशिता, सहभागीता	८	६.०
योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	८	६.५
बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	४	३.०

२. संस्थागत व्यवस्था- २०

विषय	अंकभार	प्राप्ताङ्क
संस्थागत व्यवस्था	२०	१७.५
कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	४	४.०
कार्य प्रणाली समावेशी	४	३.५
समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व	४	३.०
वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता	४	४.०
तथ्याङ्क संकलन तथा व्यवस्थापन	४	३.०

३. मानव संशाधन तथा क्षमता विकास- २०

विषय	अंकभार	प्राप्ताङ्क
मानव संशाधन तथा क्षमता विकास	२०	०९.०
मानव संशाधन तथा क्षमता विकास	८	५.०
अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना	४	२.५
कानूनी साक्षरता	४	१.०
विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता	४	०.५

४. सेवा प्रभाव- २०

विषय	अंकभार	प्राप्ताङ्क
सेवा प्रभाव	२०	१६.५
पूर्वाधार विकास	४	३.०
प्रजनन् स्वास्थ्य	४	३.५
शिक्षा कार्यक्रम	४	४.०
खानेपानी तथा सरसफाई	४	२.५
स्वरोजगार तथा आयआर्जन र बजार व्यवस्थापन	४	३.५

५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व- २०

विषय	अंकभार	प्राप्ताङ्क
सुशासन तथा उत्तरदायित्व	२०	१४.०
सुशासन	४	४.०
उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	४	३.०
सूचना तथा संचार	४	३.५
अनुगमन तथा मूल्यांकन	४	३.०
समन्वय र सम्वन्ध विस्तार	४	३.०

विश्लेषण खण्ड

८. लैससास परीक्षण विश्लेषण औजारहरु

हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाको लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशिकरण परीक्षणका क्रममा विश्लेषणका लागि लैससास कार्यविधि-२०७७ मा उल्लेख भए बमोजिमका औजारहरु प्रयोजन गरिएको थियो ।

- क) लैससास परीक्षण कार्यदल,
- ख) दस्तावेजहरुको समिक्षा,
- ग) जानकार जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरुसँगको छलफल,
- घ) पालिकाको सवल, सुधारात्मक, अवसर र चुनौतीको विश्लेषण,
- ङ) वार्षिक योजना तयारी र कार्यान्वयनमा प्रतिवद्धता ।

स्थानीय तहका लागि लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशिकरण परीक्षण दिग्दर्शन-२०७८ मा उल्लेख भए बमोजिमको लैससास परीक्षण औजारका उल्लेख भएका ५ वटा मुख्य विषयहरु :

- १) नीति, कानून, योजना,
- २) संस्थागत व्यवस्था,
- ३) मानव संसाधन तथा क्षमता विकास,
- ४) सेवा प्रभाव,
- ५) सुशासन तथा उत्तरदायित्व ।

२२ वटा उप-शिर्षकहरुका १०० वटा सूचकका आधारमा हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाको लैससासको वर्तमान अवस्थाको मापन गरिएको । मापन गर्दाको समयमा प्रत्येक सूचकमा उल्लेखित कुरा राम्रो देखिएमा १ अंक, मध्यम देखिएमा ०.५ अंक र सुधार गर्नुपर्ने देखिएमा वा सो विषय हुँदै नभएमा ० अंक प्रदान गरियो । ५ वटा मुख्य शिर्षक अन्तर्गत २२ वटा उप-शिर्षकमा १०० वटा सूचकहरुबाट प्राप्त अंकलाई जोडी बारचार्ट माफत सहभागीहरु बीच लैससासको अवस्था प्रस्तुत गरिएको । सो बारचार्टले देखाएका राम्रा पक्षहरुलाई निरन्तरता दिदै, कमजोर पक्षहरुलाई सुधार गर्दै आगामी नीति तथा कार्यक्रममा राखि लैससासका एकिकृत वार्षिक कार्ययोजना बनाएर अगाडी वढाउन यो परीक्षणले मद्दत पुऱ्याउने कुरालाई महत्वका साथ उल्लेख गरिएको छ ।

९. तथ्याङ्कको तुलनात्मक अध्यायन तथा विश्लेषण

यस पालिकाको तथ्याङ्क विश्लेषण यसरी गरिएको छ ।

- क) हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाका जनप्रतिनिधि, कर्मचारी र सरोकारवालाहरुमा लैससास के हो ? र यो किन गर्नु पर्छ ? भन्ने सम्बन्धि जानकारी भएकोछ ।
- ख) पालिकाको नीतिगत व्यवस्था, विद्यमान संस्थागत संरचना, योजना तर्जुमा र कार्यक्रमहरुमा महिला, सामाजिक रुपमा वञ्चितमा परेका व्यक्ति र समुहहरुको सहभागीतामा लैससास परीक्षणका सूचकका आधारमा अंक मापन भएको छ ।
- ग) लैससास परीक्षणका सूचकका आधारमा प्राप्त भएका सुभावहरुको कार्यान्वयन कार्यपालिकाको बैठकबाट वार्षिक कार्ययोजना बनाई कार्यान्वयन गर्ने सहभागी जनप्रतिनिधि र कर्मचारीहरु दुवैबाट प्रतिवद्धता जाहेर भएको छ ।

आर्थिक बर्ष २०७९/०८० र

२०८०/०८१ को तुलनात्मक अंकभार निम्नानुसार रहेको छ :

१. नीति, कानून, योजना :

नीति, कानून, योजना	०७९/०८०		०८०/०८१	
	अंकभार	प्राप्ताङ्क	अंकभार	प्राप्ताङ्क
	२०	७.५	२०	१५.५
नीति र कानूनमा समावेशिता, सहभागीता	८	३.५	८	६.०
योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	८	३.५	८	६.५
बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	४	०.५	४	३.०

२. संस्थागत व्यवस्था :

संस्थागत व्यवस्था	०७९/०८०		०८०/०८१	
	अंकभार	प्राप्ताङ्क	अंकभार	प्राप्ताङ्क
	२०	१६.०	२०	१७.५
कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व	४	३.५	४	४.०
कार्यप्रणाली समावेशी	४	३.५	४	३.५
समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व	४	२.५	४	३.०
वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता	४	४.०	४	४.०
तथ्याङ्क संकलन तथा व्यवस्थापन	४	२.५	४	३.०

३. मानव संशाधन तथा क्षमता विकास :

मानव संशाधन तथा क्षमता विकास	०७९/०८०		०८०/०८१	
	अंकभार	प्राप्ताङ्क	अंकभार	प्राप्ताङ्क
	२०	११.५	२०	०९.०
मानव संशाधन तथा क्षमता विकास	८	४.५	८	५.०
अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार	४	२.५	४	२.५
कानूनी साक्षरता	४	१.०	४	१.०
विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता	४	३.५	४	०.५

४. सेवा प्रभाव :

सेवा प्रभाव	०७९/०८०		०८०/०८१	
	अंकभार	प्राप्ताङ्क	अंकभार	प्राप्ताङ्क
	२०	८.५	२०	१६.५
पूर्वाधार विकास	४	१.०	४	३.०
प्रजनन् स्वास्थ्य	४	१.५	४	३.५
शिक्षाकार्यक्रम	४	३.५	४	४.०
खानेपानी तथा सरसफाई	४	०.५	४	२.५
स्वरोजगार तथा आयआर्जन र बजार व्यवस्थापन	४	२.०	४	३.५

५. सुशासन तथा उत्तरदायित्व :

सुशासन तथा उत्तरदायित्व	०७९/०८०		०८०/०८१	
	अंकभार	प्राप्ताङ्क	अंकभार	प्राप्ताङ्क
	२०	१४.५	२०	१४.०
सुशासन	४	३.०	४	४.०
उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	४	३.०	४	३.०
सूचना तथा संचार	४	३.०	४	३.५
अनुगमन तथा मूल्यांकन	४	३.०	४	३.०
समन्वय र सम्वन्ध विस्तार	४	२.५	४	३.०

मुख्य उपलब्धी

१०. लैससास परीक्षण विधिवाट देखिएका लैससासको अवस्था

क) हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाको लैससासको अवस्थाका सम्बन्धमा परीक्षणबाट प्राप्त नतिजा निम्न अनुसार रहेको छ :

- १) नीति, कानून र योजनामा : लैससासको दृष्टीकोणले नीति र कानूनमा समावेशीता र सहभागीता, योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन, बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन कार्यक्रमहरूमा बजेट र लक्षित समुदायको सहभागीतामा र कार्यान्वयनको अवस्था विश्लेषण गर्दा राम्रो रहेको देखियो ।
- २) संस्थागत व्यवस्थामा : लैससासको पक्षबाट हेर्दा, कर्मचारी र पदाधिकारीहरूको प्रतिनिधित्व, कार्य प्रणाली समावेशी, समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व, वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशीता, तथ्याङ्क संकलन तथा व्यवस्थापनका विषयमा योजना छनौट, नीति निर्माण, व्यवस्थापन, लक्षित वर्गको सहभागीताको विश्लेषणबाट सबै भन्दा उत्तम देखियो ।
- ३) मानव संसाधन तथा क्षमता विकासमा : लैससासले हेर्दा, मानव संसाधन तथा क्षमता विकास, अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना, कानूनी साक्षरता, विपद् व्यवस्थापनमा समावेशीताका विषयमा लक्षित वर्गलाई केन्द्रमा राखेर गरेका कार्यहरू कमजोर अवस्थामा भएको पाइयो ।
- ४) सेवा प्रवाहमा : पूर्वाधार विकास, प्रजनन स्वास्थ्य, शिक्षा कार्यक्रम, खानेपानी तथा सरसफाई र स्वरोजगार तथा आयआर्जन र बजार व्यवस्थापनका कार्यक्रमहरूलाई पालिकाको वार्षिक नीति तथा कार्यक्रमहरू बनाउँदा, बजेट बाडफाँड, अनुगमन र समापनको समयमा लक्षित वर्गलाई राम्रो सहभागीता गराएको पाइयो ।
- ५) सुशासन तथा उत्तरदायित्वमा : सुशासन, उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता, सुचना तथा संचार, अनुगमन तथा मूल्यांकन, समन्वय र सम्बन्ध विस्तारमा लक्षित वर्गको सहभागीता ठिकै राम्रो भएको पाइयो ।

- ❖ स्थानीय सरकारलाई संविधानले दिएको अधिकार, कार्यक्रम गर्न गरिएको निर्देशलाई वार्षिक नीति तथा कार्यक्रममा समावेश गर्दा लैससासको दृष्टिले विश्लेषण राम्रो गरिएको ।
- ❖ स्थानीय पालिकाले निर्माण गर्ने समिति, उप-समिति र कार्यदलमा समावेशी प्रतिनिधित्व भएता पनि कार्य प्रणालीमा सकृय सहभागिता राम्रो रहेको ।
- ❖ कानूनी साक्षरता नपुगेको देखिएको, पदाधिकारीहरूको प्राथमिकतामा पूर्वाधार विकासमा उत्साहजनक रहेता पनि स्वरोजगार, आयआर्जन र सेवा प्रवाहका कार्यक्रममा भने ध्यान कम गएको देखियो ।

ख) हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाको लैससास परीक्षणबाट देखिएका उपलब्धिहरु निम्न रहेका छन् :

- १) स्थानीय तहको योजनामा महिला, बालबालिका तथा पिछडिएका वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभ हुने ।
- २) स्थानीय तहका उपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित ४०% महिलाहरुको सहभागीता हुने ।
- ३) स्थानीय तहका कर्मचारीहरुको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाती, क्षेत्र, लिङ्ग र समुदायको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुने ।
- ४) स्थानीय तहबाट कार्यालयमा हुन सक्ने कुनै पनि प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव, महिला हिंसा नियन्त्रणको लागि आचार सहिता लागु हुने ।
- ५) योजना छनौट गर्दा लक्षित समुदायको सहभागीतामा वस्ती स्तरमा नै छलफल भई योजना समावेश हुने ।
- ६) स्थानीय तहले गठन गर्ने समिति, उप-समिति र कार्यदलमा महिला तथा वन्चितकरणमा परेका समुदायको प्रतिनिधित्व हुने ।
- ७) आदीवासी जनजाती, दलित लगायत अन्य लक्षित समुदायका लागि सशक्तिकरणका लागि बजेट व्यवस्था हुने ।
- ८) स्थानीय तहले आफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरुको अभिलेख अद्यावधि हुने ।
- ९) स्थानीय तहमा महिला र लक्षित समुदाय लक्षित लोकसेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम निरन्तर हुने ।
- १०) पालिकाले महिला विरुद्ध हुने सबै प्रकारका हिंसा निवारण कार्यक्रमहरु सञ्चालन हुने ।
- ११) विपद् व्यवस्थापन मापदण्ड तयार गरी कार्यान्वयन हुने ।
- १२) पालिका कार्यालय, स्वास्थ्य चौकीहरुमा छुट्टै स्तनपान कक्षको व्यवस्था हुने ।
- १३) स्थानीय पालिकाले सञ्चालन गरेका तालिम, गोष्ठी, भ्रमण, कार्यशालाहरु सम्पन्न भए पश्चात सो को प्रतिवेदनहरुको अभिलेख हुने ।
- १४) पालिकाबाट प्रदान गरिने सबै किसिमका सेवा प्रवाहको नीतिगत निर्णय र कार्यान्वयन पश्चातको अभिलेख अद्यावधि गरिने ।
- १५) पालिकाबाट स्वीकृत नीति, कार्यक्रमको दस्तावेजीकरण हुने ।
- १६) सुचनाको पहुँच सबैमा पु-याउनका लागि स्थानीय पत्रपत्रिका, एफ.एम. रेडियोबाट सम्प्रेषणको व्यवस्था हुने ।
- १७) पालिकाले आवश्यकता अनुसारको नीति, कार्यविधि र कानूनहरु समयसापेक्षिक बनाउने, परिमार्जन गर्ने र कार्यान्वयन हुने ।
- १८) हरेक वर्ष लैससास परीक्षणका लागि बजेट विनियोजन र कार्यान्वयन हुने ।

१०.१. परीक्षण पश्चात् प्रमुख सूचकहरूले प्राप्त गरेका अंकहरूको लेखाजोखा

क) लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशिकरण औजारबाट परीक्षण सम्बन्धमा २ वटा उप-शिर्षकमा व्यवस्था गरेको छ । नीति, कानून र योजना अर्न्तगत बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन र संस्थागत व्यवस्था अर्न्तगत वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता । यी २ वटा विषय बस्तुले प्राप्त गरेको अंकभार देहाय बमोजिम रहेकोछ :

१) बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन :

सूचक	पूर्णङ्क	प्राप्ताङ्क
बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन	४	
बजेट तथा कार्यक्रम तर्जुमा	१	
समावेशी बजेट निर्माण	१	
प्रयाप्त बजेट र कार्यक्रम	१	
लक्षित समुहका लागि बजेट	१	

२) वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता :

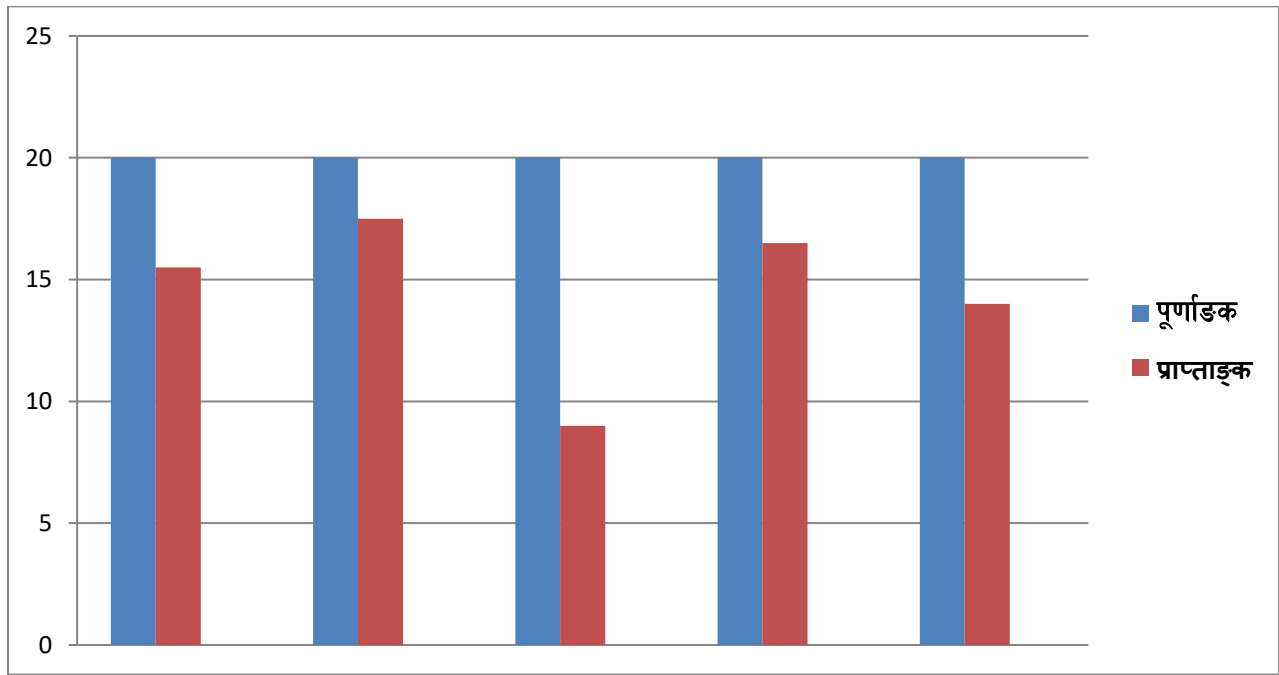
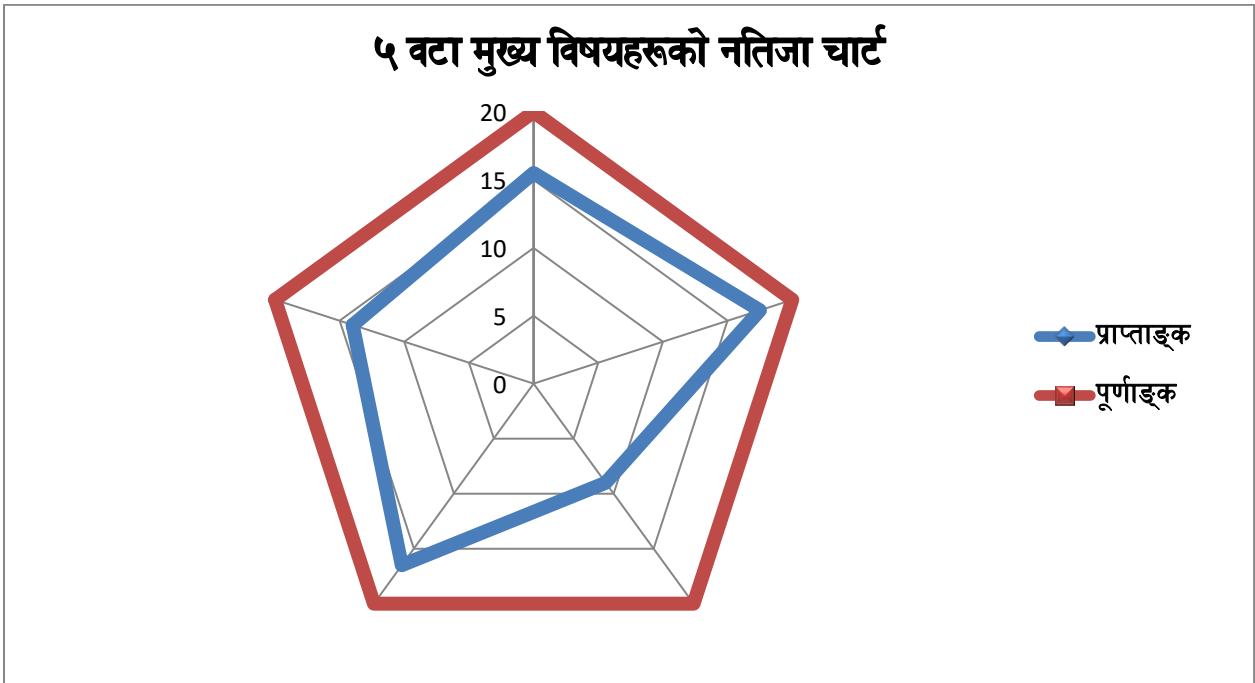
सूचक	पूर्णङ्क	प्राप्ताङ्क
वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता	४	
ऐनमा उल्लेख गरिएको छुट्टै कोषको स्थापना	१	
लक्षित समुहको आवश्यकताको कार्यक्रम	१	
लैङ्गिक डेक्सको लागि बजेट	१	
समावेशी सूचना प्रणालीका लागि बजेट	१	

ख) लैससास परीक्षण विधिबाट देखिएका लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशिकरणको अवस्था यस हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाको परीक्षण पश्चात प्रमुख ५ वटा मूल विषय, २२ वटा उप-विषय र १०० वटा सूचकहरूले प्राप्त गरेका अंकभार देहाय बमोजिम रहेकोछ ।

सि नं.	शिर्षक	०७९/०८०		०८०/०८१	
		अंकभार	प्राप्त अङ्क	अंकभार	प्राप्त अङ्क
१)	नीति, कानून, योजना	२०	७.५	२०	१५.५
२)	संस्थागत व्यवस्था	२०	१६.०	२०	१७.५
३)	मानव संशाधन तथा क्षमता विकास	२०	११.५	२०	९.०
४)	सेवा प्रभाव	२०	८.५	२०	१६.५
५)	सुशासन तथा उत्तरदायित्व	२०	१२.५	२०	१४.५
	जम्मा	१००	५६.०	१००	७३.५

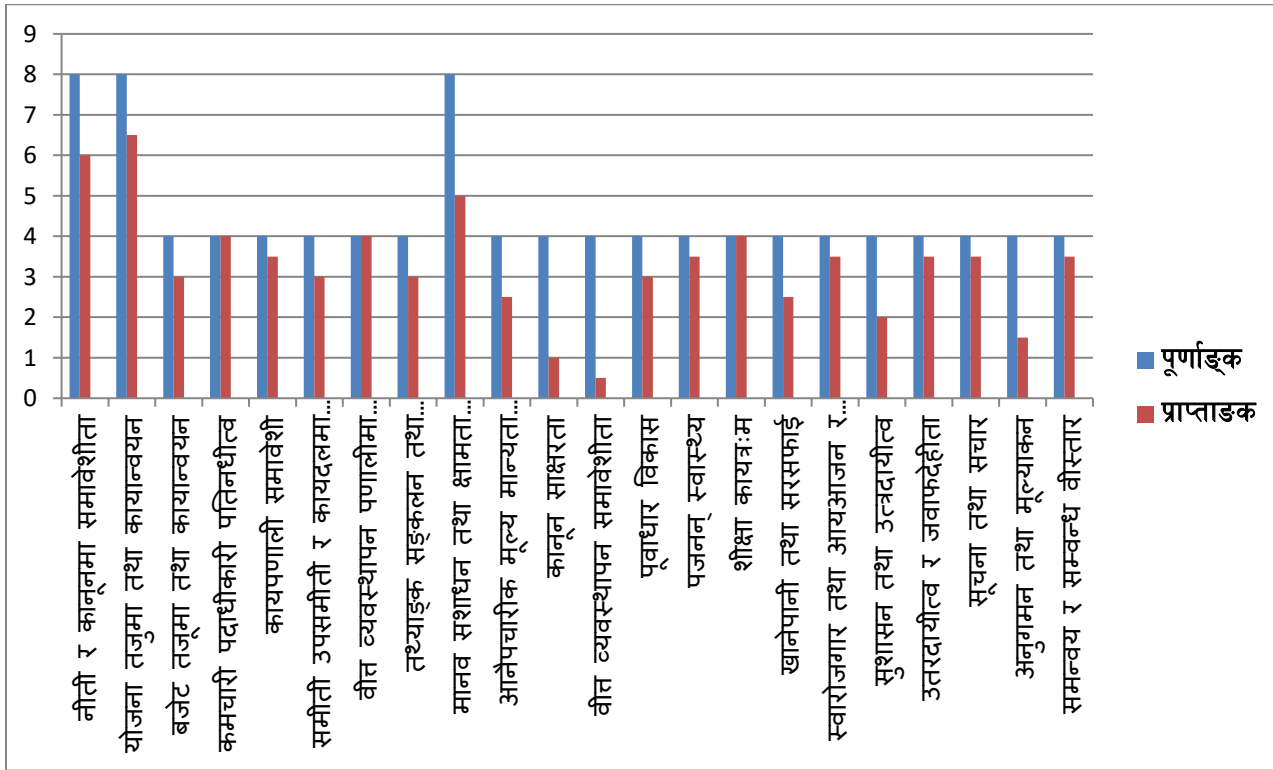
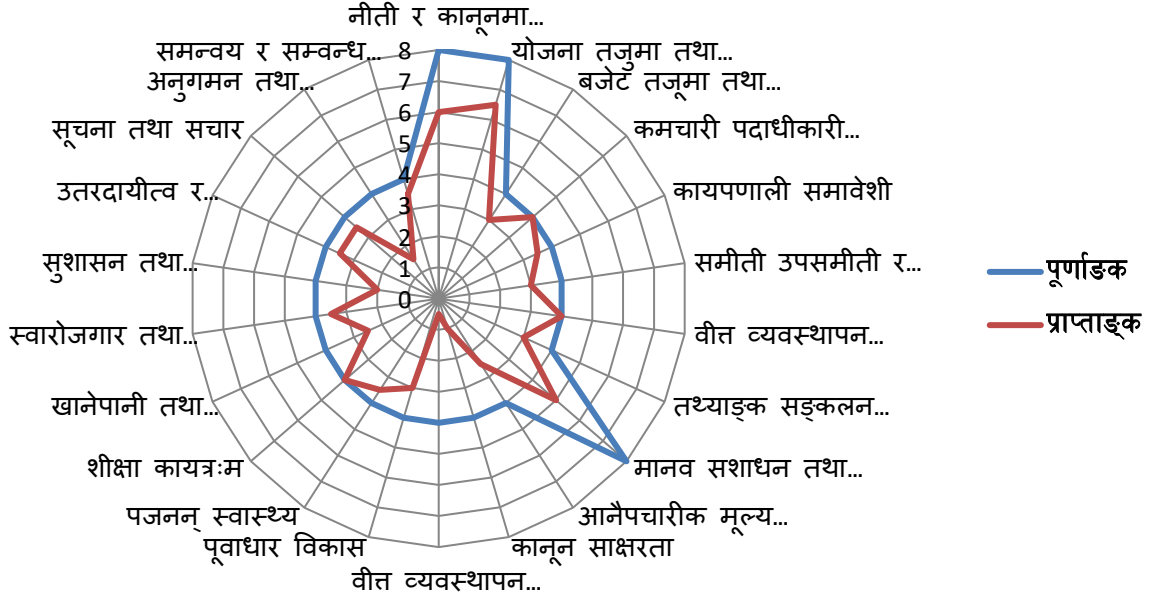
१०.२. लैससास परीक्षण नतीजाको माकुरे जालो

२२ वटा उप-विषयहरु

निश्कर्ष

हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाको लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण परीक्षणका ५ वटा मुख्य बिषयमा आएको अंकभारलाई आधार मान्दा संस्थागत व्यवस्था अति उत्तम, सेवा प्रवाह उत्तम, नीति, कानून, योजनामा राम्रो, सुशासन तथा उत्तरदायित्व ठिकै र मानव संसाधन तथा क्षमता विकास कमजोर देखियो भने कमजोर देखिएकोलाई चालु आ.व.मा यसै विषय बस्तुमा केन्द्रीत रहेर पालिकाको वार्षिक कार्यक्रममा समावेश गरि कार्यान्वयनमा ल्याउनु पर्ने देखिन्छ। कर्मचारीहरुको सहभागीता राम्रो रहेको थियो भने जनप्रतिनिधिहरु उपस्थिति अलिक कम देखियो। तथापी समग्रतामा कार्यक्रम प्रभावकारी भयो। आगामी दिनमा समग्र पालिकाको वार्षिक कार्यक्रम, नीति र बजेट बनाउँदा लैससास परीक्षणले औल्याएका सुधार गर्नु पर्ने पक्षलाई समेटेर कार्यान्वयन गर्दा अझ राम्रो हुने देखिन्छ। आगामी आ.व.मा अझ यस वर्ष भन्दा सबैको सक्रिय सहभागीता रहने विश्वास गरिएको छ। अन्य हल, खाजा, खाना, वासको राम्रो प्रवन्ध रहेको थियो। उपस्थित वडा अध्यक्षहरु र कार्यपालिका सदस्यहरु र प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत लगायत विषयगत शाखाका शाखा प्रमुखहरुको उत्साहजनक सहभागीता देखा चालु आ.व.को वार्षिक कार्यक्रम, नीति र बजेट निर्माणमा सहजता हुने देखिन्छ।

सुझाव

हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाको लैससास परीक्षणमा आएको अंकभार, सबल र सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरुका साथै कार्यदलले प्रदान गरेको विकास कार्ययोजनालाई विस्तृत रुपमा अध्ययन गर्दा लैससास पूर्ण रुपमा कार्यान्वयनमा ल्याउनको लागि निम्न बमोजिमका सुझावहरु रहेका छन् :

- क) नेपालको संविधानको धारा ३८ र १८, स्थानीय सरकार सञ्चालन ऐन, २०७४ ले अंगिकार गरेका उद्देश्य प्राप्तीका लागि वार्षिक कार्यक्रम, नीति, कानून र बजेटको योजना तयार गर्दाको समयमा नै लक्षित वर्गको सहभागीता वढाउदा राम्रो हुने देखिन्छ।
- ख) संविधानमा समावेश भए बमोजिम लक्षित वर्गले अपेक्षा गरे बमोजिमको बजेट विनियोजन गरी कार्ययोजना बनाएर जाँदा राम्रो हुने देखिन्छ।
- ग) लैससासको अवस्थाहरुको तथ्यांक संकलन, व्यवस्थापन, अभिलेखिकरण तथा अद्यावधिकरणलाई संस्थागत गर्दा राम्रो हुने।
- घ) लैससासको दृष्टिले सेवा प्रवाहमा जनप्रतिनिधि र कर्मचारी बीचको समन्वयमा सुधार गर्दै जादा राम्रो हुने।
- ङ) लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरण कार्यक्रमको सबै जिम्मेवारी महिला बालबालिका तथा सामाजिक विकास शाखा र लैससास सम्पर्क व्यक्तिको मात्र काम हो भन्ने भावनामा परिवर्तन गरी समग्र गाउँपालिकाको कार्यक्रम हो भन्ने बुझाईमा एक रुपता ल्याउदा राम्रो हुने।
- च) सेवा प्रवाह मुख्य शिर्षकमा अतिकम अंकभार भएकोले यसलाई कार्यपालिकाको बैठकमा नै छलफल गरी सोही अनुसारको कार्ययोजना बनाएर जानु पर्ने देखिन्छ। बाँकी अन्य शिर्षकहरुमा पनि सोही अनुसार विकासका सूचकहरुले दिएको कार्यहरुलाई पालिकाको वार्षिक कार्यक्रम, नीति र बजेटमा समावेश गरी क्रमश कार्यान्वयन गर्दै जाँदा राम्रो हुने देखिन्छ।

११. गाउँपालिकामा लैङ्गिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणका सबल पक्ष र सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू

सबल पक्ष र सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू

आर्थिक वर्ष २०८०/०८१

मूल शीर्षक	सबल पक्षहरू	सुधार गर्नुपर्ने पक्षहरू	अवसर	चुनौति
नीति, कानून, योजना	<ul style="list-style-type: none"> नीति र कानूनमा समावेशीता, सहभागीता योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन 	<ul style="list-style-type: none"> बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन स्थानीय नीति तथा कानून श्रमको ज्याला भुक्तानी योजना र वार्षिक विकास 	<ul style="list-style-type: none"> लैससासको नीति, कानून तथा योजना स्वयम स्थानीय तहले बनाउने भएकोले आफ्नो भूगोल अनुसार बनाउन पाईने 	<ul style="list-style-type: none"> लैससास कार्यन्वयनको शुरु शुरुको अवस्था भएकोले यसको महत्व बुझ्न समय लाग्ने
संस्थागत व्यवस्था	<ul style="list-style-type: none"> कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा 	<ul style="list-style-type: none"> महिला पुरुष बीचको असमनता हटाउन र समावेशीता बढाउन वार्षिक विकास कार्यक्रम, प्रतिवेदन 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तहमा भएको समावेशीताको सिद्धान्तले गर्दा काम गर्न सजिलो । 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तहको संरचनाले संस्थागत गर्न समय लाग्ने ।
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास	<ul style="list-style-type: none"> मानव संसाधन तथा क्षमता विकास अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना 	<ul style="list-style-type: none"> कानूनी साक्षरता 	<ul style="list-style-type: none"> मानव संसाधन नीति, सामाजिक मूल्यमान्यताका बारेमा जनचेतना बढाउन सजिलो । 	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तहमा जनप्रतिनिधिहरूलाई कानूनी बुझाउन र बनाउन समय लाग्ने ।
सेवा प्रवाह	<ul style="list-style-type: none"> शिक्षा कार्यक्रम प्रजनन् स्वास्थ्य स्वरोजगार र आयआर्जन 	<ul style="list-style-type: none"> खानेपानी तथा सरसफाई भौतिक पूर्वाधार 	<ul style="list-style-type: none"> आवश्यकताको आधारमा सेवा प्रवाह गर्न सजिलो । 	<ul style="list-style-type: none"> बजेटको अभाव पूर्वाधारमा समावेशी संरचना बनाउन कठिन

सुशासन तथा उत्तरदायित्व

- उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता
- सुचना र संचार
- समन्वय र सम्वन्ध विस्तार

- अनुगमन तथा मूल्यांकन
- सुशासन

- साक्षर युवाहरुलाई सुशासन र उत्तरदायित्व र सुचना संचारका बारेमा बुझाउन सजिलो

- जनशक्तिको अभाव
- राजनैतिक चरित्र
- सम्वन्ध विस्तारमा कठिनाई

१२. लैससास विकास कार्ययोजना

हरिहरपुरगढी गाउँपालिका कार्यालय, सिन्धुली लैङ्गिक तथा सामाजिक समावेशीकरण विकास कार्ययोजना

मूल शिर्षक		अवस्था सुधारका लागि आवश्यक क्रियाकलाप	क्रियाकलाप सञ्चालन गर्ने जिम्मेवारी			समयावधि	थप दायित्व पर्ने /नपर्ने	
पूर्णाङ्क	प्रासाङ्क		पहलकर्ता	निर्णयकर्ता	कार्यान्वयनकर्ता		पर्ने	नपर्ने
नीति, कानून र योजना-२०	१५.५	<ul style="list-style-type: none"> ■ बजेट तथा कार्यत्रम तर्जुमा गर्नु पूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्क, जनजाती, दलित लगायत सबै लक्षित बर्गसँग छुलफल गर्ने । 	लैससास कार्यदल	कार्यपालिका	सामाजिक विकास शाखा	आ.व.२०८१/०८२ बजेटमा समावेश गर्ने	✓	
निती र कानूनमा समावेशीता-सहभागीता-८	६.०							
येजना तजुमा तथा कायान्वयन-८	६.५							
बजेट तजुमा तथा कायान्वयन-४	३.०							
संस्थागत व्यवस्था-२०	१७.५	<ul style="list-style-type: none"> ■ विश्लेषण सहितको अनुगमन प्रतिवेदनलाई कार्यान्वयन गर्ने । ■ बजेट निर्माण गर्दा लक्षित बर्गको सहभागिता सुनिश्चित गर्ने । 	लैससास कार्यदल	कार्यपालिका	गाउँपालिका	आ.व.२०८१/०८२ बजेटमा समावेश गर्ने	✓	
कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व-४	४.०							
कार्यप्रणाली समावेशी-४	३.५							
समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व-४	३.०							
वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशीता-४	४.०							

तथ्याङ्क संकलन तथा व्यवस्थापन-४	३.०							
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास-२०	९.०	<ul style="list-style-type: none"> विपद् व्यवस्थापनमा समावेशिता कानूनी हक अधिकार, एकल महिला, मानव वेचविखान, छाउपडी प्रथा, यौनहिंसा लगायतका कानूनी साक्षरता कार्यक्रम सञ्चालन गर्ने । विपद् व्यवस्थापन कार्य सञ्चालन गर्दा महिला, लक्षित वर्ग वा समुदायलाई समावेश गराउने । 	लैससास कार्यदल	कार्यपालिका	गाउँपालिका र बडा कार्यालय	आ.व.२०८१/०८२ बजेटमा समावेश गर्ने	✓	
मानव संसाधन तथा क्षमता विकास-८	५.०							
अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार-४	२.५							
कानूनी साक्षरता-४	१.०							
विपद् व्यवस्थापनमा समावेशिता-४	०.५							
सेवा प्रवाह-२०	१६.५	<ul style="list-style-type: none"> स्थानीय तहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफा पिउने पानी हातधुने व्यवस्था निर्माण गर्ने भौतिकपूर्वाधारका संरचनाहरू निर्माण गर्दा समावेशी मैत्री संरचनाहरू निर्माणमा जोड दिने । परिवार नियोजन, खोप, जनस्वस्थ, शिक्षा कार्यक्रमहरू सञ्चालन गर्नु पर्ने । 	लैससास कार्यदल	कार्यपालिका	गाउँपालिका र बडा कार्यालय	आ.व.२०८१/०८२ बजेटमा समावेश गर्ने	✓	
पूर्वाधार विकास-४	३.०							
प्रजनन स्वास्थ्य-४	३.५							
शिक्षा कार्यक्रम-४	४.०							
खानेपानी तथा सरसफाई-४	२.५							
स्वरोजगार तथा आयआर्जन र बजार व्यवस्थापन-४	३.५							
सुशासन तथा उत्तरदायित्व-२०	१४.०	<ul style="list-style-type: none"> अनुगमन तथा मूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रम तयार गर्ने । पालिकाले वार्षिक २ पटक सार्वजनिक सुनुवाई कार्यक्रम गर्ने । बडा कार्यालयहरूले वडा स्तरीय सूचनालाई व्यवस्थित गर्ने । 	लैससास कार्यदल	कार्यपालिका	गाउँपालिका र बडा कार्यालय	आ.व.२०८१/०८२ बजेटमा समावेश गर्ने	✓	
सुशासन-४	२.०							
उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता-४	३.५							
सूचना तथा संचार-४	३.५							
अनुगमन तथा मूल्यांकन-४	१.५							
समन्वय र सम्बन्ध विस्तार-४	३.५							

अनुसूची-१

लैंगिक समानता र सामाजिक समावेशीकरणको मूल्याङ्कनका सूचक र मापनका अवस्थाहरू

मूल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा '१', '०.५', र '०' अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सि.नं	प्रमुखविषय क्षेत्र	उप विषय क्षेत्र	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणीकरणको आधार
१	नीति, कानून, योजना -२०	समावेशितासहभागिता-८		१.१.१	स्थानीय तहकोनीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोलीनिर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षागर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको विषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी रसहभागितामूलक हुने गरे,नगरेको।	१	१.०	स्थानीय तहकोनीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोलीनिर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षागर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको विषयवस्तु र शब्द चयन समावेशी रसहभागितामूलक हुने गरेको।	स्थानीय तहकोनीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोलीनिर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षा, मस्यौदाको विषयवस्तु र शब्द चयन आँसिक रुपमामात्र समावेशी रसहभागितामूलक हुने गरेको	स्थानीय तहकोनीति तथा कानूनको मस्यौदा तयार गर्ने कार्यदिशामा लैससासको दृष्टिले सम्पादन गर्ने गरी कार्यटोलीनिर्माण, पूर्व दस्तावेजको समीक्षागर्दा लैससास दृष्टिकोणले भएको, मस्यौदाको विषयवस्तु र समावेशी शब्द चयन रसहभागितामूलक हुने, नगरेको।	स्वीकृत नीति तथा कानूनी दस्तावेजहरू स्विकृतिको लागि प्रस्तुत गरेका मस्यौदा नीति तथा कानूनी दस्तावेजहरू सम्बन्धित निर्णय फाइलहरू

२			१.१२	स्थानीय तहलेआफना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भएनभएको बारे लेखाजोखा वा विश्लेषण गरी सुनिश्चित गर्ने गरे /नगरेको ।	१	०.५	स्थानीय तहलेआफना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडिलैससासको दृष्टिले उपयुक्त भएनभएको बारे हरेक दस्तावेजमा लेखाजोखा वा विश्लेषण गरी सुनिश्चित गर्ने गरेको ।	स्थानीय तहलेआफना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भएनभएको बारे आँसिकरूपमा (केही दस्तावेज) मात्र लेखाजोखा वा विश्लेषण गरी सुनिश्चित गर्ने गरेको	स्थानीय तहलेआफना नीति, कानून, योजना जारी गर्नु भन्दा अगाडि लैससासको दृष्टिले उपयुक्त भएनभएको सम्बन्धमा कुनै दस्तावेज उपर लेखाजोखा वा विश्लेषण गरी सुनिश्चितगर्ने नगरेको	नीति, कानून, योजना का दस्तावेजहरू कार्यपालिकाका छलफल तथा निर्णयहरू
३			१.१३	स्थानीय तहकोनीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र वार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्बन्धी विषयहरू समावेश भए /नभएको ।	१	१.०	स्थानीय तहकोनीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र वार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्बन्धी विषयहरू समावेश भएको ।	स्थानीय तहकोनीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र वार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्बन्धी विषयहरू आँसिक रूपमामात्र समावेश भएको ।	स्थानीय तहकोनीति र योजनामा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकास (स्थानीय कानून, नीति, आवधिक र वार्षिक योजनामा भएका नीतिहरू) सम्बन्धी विषयहरू समावेश नभएको ।	स्थानीय कानून, नीति आवधिक र वार्षिक योजना सम्बन्धी दस्तावेजहरू स्थानीय राजपत्र

४			१.१.४	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास, सामाजिक विभेदको अन्त्य तथा लैससास परीक्षण गर्नेअलगगै नीतिहरू छन् / छैनन्? (स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा खास व्यवस्था गरे/नगरेको ।	१	०.५	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास, सामाजिक विभेदको अन्त्य तथा लैससास परीक्षण गर्ने अलगगै नीति भएको र यस्तो नीति, स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा खास व्यवस्था गरेको ।	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास, सामाजिक विभेदको अन्त्य तथा लैससास परीक्षण गर्नेअलगगै नीति भएको तर स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा खास व्यवस्था नगरेको ।	महिला र पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकको समविकास, सामाजिक विभेदको अन्त्य तथा लैससास परीक्षण गर्नेअलगगै नीति नभएको र स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकामा समेत कुनै खास व्यवस्था नगरेको ।	लैससासतथा सामाजिक विभेद अन्त्य गर्ने नीति दस्तावेज,स्थानीय ऐन, कानुन, कार्यविधि, निर्देशिकाहरू स्थानीय राजपत्र
५			१.१.५	स्थानीय तहलेकार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरु तथा लक्षित वर्ग लगायतमा हुने सबै प्रकारकाविभेदजन्य कार्यहरुअन्त्य गर्ने प्रावधान राखिएको / नराखिएको	१	१.०	स्थानीय तहलेकार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरु तथा लक्षित वर्ग लगायतमा हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु अन्त्य गर्ने प्रावधान राखिएको।	स्थानीय तहलेकार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरु तथा लक्षित वर्गमा लगायत हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु अन्त्य गर्ने सिमित प्रावधान मात्र राखिएको ।	स्थानीय तहलेकार्यान्वयनमा ल्याएका ऐन, नियम, तथा कार्यविधिमा महिला, किशोरी, बालिकाहरु तथा लक्षित वर्गमा लगायत हुने सबै प्रकारका विभेदजन्य कार्यहरु अन्त्य गर्नेकुनै प्रावधान नराखिएको	स्थानीय।ऐन, नियम, कार्यविधिहरू र तिनको लैससास दृष्टिले विश्लेषण गरिएको दस्तावेज स्थानीय राजपत्र

६			१.१.४	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथावञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्धमिलाए /नमिलाएको ।	१	१.०	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथावञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाएको र सोहि अनुरूप कार्यन्वयन हुने गरेको ।	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथावञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध मिलाएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	संघीय कानूनले व्यवस्था गरे बमोजिम स्थानीयस्तरमा महिला तथावञ्चितीमा परेको समुदाय माथि हुने हिंसा र विभेद उपर सुनुवाई हुने प्रवन्ध नमिलाएको	महिला,वञ्चितीमा परेको समुदायमा विभेद उपर सुनुवाई भएका प्रमाणित कागजातहरू महिला, वञ्चितीमा परेकासमुदायहरूको स्वयम भनाइहरूकोदस्तावेज
७			१.१.७	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधान रहे । नरहेको ।	१	१.०	स्थानीयनीति तथा कानूनमा महिला, पुरुष लगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुने श्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्य गर्ने प्रावधान रहेको र सो को कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला,पुरुषलगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक उपर हुनेश्रमको ज्यालामा विभेद अन्त्यगर्ने प्रावधानमात्र रहेकोतर सो को कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय नीति तथा कानूनमा महिला, पुरुषलगायत लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यकउपर हुनेश्रमको ज्यालामा अन्त्य गर्ने कुनै प्रावधान नरहेको ।	स्थानीय नीति तथा कानून, श्रमको ज्याला भुक्तानी दस्तावेज तथा विवरण

८			१.१.८	स्थानीय तहकोनीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधानरहे / नरहेको	१	०.०	स्थानीय तहकोनीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधानहरुरहेको र सो को कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय तहकोनीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने प्रावधानरहेको तर सो को कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय तहकोनीति तथा कानूनमा रैथाने र आप्रवासी कामदार तथा श्रमजीवी उपर हुने विभेद रोक्ने कुनै प्रावधाननरहेको ।	स्थानीय तहकोश्रम नीति तथा कानून, दस्तावेज समीक्षा प्रतिवेदन
९		योजना तर्जुमा तथा कार्यान्वयन-८	१.२.१	आवधिक योजना रवार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र सोकोमापनयोग्य लक्ष्य समावेश गरे/नगरेको ।	१	१.०	आवधिक योजना रवार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम र सोकोमापनयोग्य लक्ष्य समावेश गरेको ।	आवधिक योजना रवार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम रहेको तर सोकोमापनयोग्य लक्ष्य समावेश नगरिएको ।	आवधिक योजना रवार्षिक विकास कार्यक्रममा लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम नरहेको ।	आवधिक योजना, वार्षिक विकास कार्यक्रम लैङ्गिक तथा समावेशी विकासको लागि नीति, रणनीति, कार्यक्रम लक्ष्य तथा उपलब्धी सम्बन्धी आवधिक प्रतिवेदन

१०			१.२.२	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारणगर्दा महिला, बालबालिकातथा सबैलक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाइ प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटकोनिश्चित प्रतिशत छुट्याउनेगरे / नगरेको ।	१	०.५	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारणगर्दा महिला, बालबालिकातथा सबैलक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाइ प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटकोनिश्चित प्रतिशत छुट्याउनेगरेको ।	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारणगर्दा महिला, बालबालिकातथा केहिलक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाइ प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटकोनिश्चित प्रतिशत छुट्याउनेगरेको ।	गाउँपालिका /नगरपालिकाको स्रोत अनुमान तथा बजेट सीमा निर्धारण समितिले बजेट सीमा निर्धारणगर्दा महिला, बालबालिकातथा कुनै पनिलक्षित समूहको अवस्था विश्लेषणको आधारमा सो समूहलाइ प्रत्यक्ष फाइदा पुग्ने गरी कूल पूँजीगत बजेटकोनिश्चित प्रतिशत छुट्याउनेनगरेको ।	वार्षिक बजेट तथा विकास कार्यक्रम महिलातथा लक्षित समूहको अवस्था विश्लेषण प्रतिवेदन/प्रोफाइल,
११			१.२.३	स्थानीय तहकोयोजना पहिचान तथाछनौट गर्दालक्षित समूहको सक्रिय सहभागिताहुने गरे, नगरेको र लक्षित समूहले छनौट गरेका योजना प्राथमिकता मा पर्नेगरे / नगरेको ।	१	१.०	स्थानीय तहकोयोजना पहिचान तथाछनौट गर्दालक्षित समूहको सक्रिय सहभागिताहुने गरे, नगरेको र लक्षित समूहले छनौट गरेका योजना प्राथमिकता मा पर्नेगरेको ।	स्थानीय तहले गाउँ, वस्तीस्तरबाटयोजना पहिचान तथाछनौट गर्दा केही मात्र लक्षित समूहको सक्रिय सहभागिता हुने गरेको र लक्षित समूहले छनौट गरेका केही योजनामात्र प्राथमिकतामा पर्नेगरेको ।	स्थानीय तहकोयोजना पहिचान तथाछनौट गर्दालक्षित समूहको सक्रिय सहभागिताहुने नगरेको र लक्षित समूहले छनौट गरेका योजना प्राथमिकता मा पर्नेनगरेको ।	सहभागी सूचीफोटो र वडास्तरबाट छनौट योजना तथा कार्यक्रमको सूची निर्णय पुस्तिका, स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम

१२			१.२.४	योजना तर्जुमागर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकतापहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल हुने गरे/नगरेको	१	१.०	योजना तर्जुमागर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकतापहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा निरन्तर(सबै योजना तर्जुमाका सबै चरणमा सधै) छलफल हुने गरेको	योजना तर्जुमागर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकतापहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा कहिले काहिं मात्र (केहि योजना तर्जुमाका केहि चरणमा, कहिलेकाहिं) छलफल हुने गरेको ।	योजना तर्जुमागर्दा महिला तथा लक्षित समूहको व्यावहारिक र रणनीतिक आवश्यकतापहिचान र परिपूर्ति गर्ने विषयमा छलफल हुने नगरेको	बैठक निर्णय पुस्तिका, बजेट तर्जुमा मार्गदर्शन बैठक पुस्तिका, स्वीकृत वार्षिक कार्यक्रम
१३			१.२.५	योजना तर्जुमागर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने गरिए /नगरिएको।	१	०.०	योजना तर्जुमागर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसार सबै कार्यक्रम तय गर्ने गरिएको ।	योजना तर्जुमागर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारकेही कार्यक्रम तय हुने गरेको ।	योजना तर्जुमागर्दा महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहको छुट्टा छुट्टै अवस्था विश्लेषणको आधारमा आवश्यकता पहिचान गरी सो अनुसारको कार्यक्रम तय गर्ने नगरिएको ।	महिला र पुरुष एवं लक्षित समुहको छुट्टा छुट्टै अवस्था देखिने अवस्था विश्लेषण प्रतिवेदन आवश्यकत पहिचान प्रतिवेदन । वार्षिक विकास कार्यक्रम
१४			१.२.६	स्थानीय तहलेदीगो विकासका लक्ष्यहरू विशेष गरेर लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजनहुने गरे / नगरेको।	१	१.०	स्थानीय तहलेदीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसारको बजेट विनियोजनगर्ने गरेको ।	स्थानीय सरकारलेदीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण गरी सो अनुसार केही कार्यक्रमहरूमा बजेट विनियोजनगर्ने गरेको	स्थानीय सरकारलेदीगो विकासका लक्ष्यहरूमध्ये लक्ष्य ५ लैङ्गिक समानता प्राप्त गर्ने विषयलाई स्थानीयकरण नगर्नुकोसाथै बजेट विनियोजनपनि	दीगो विकासका लक्ष्यहरू स्थानीयकरण गरेको दस्तावेज (नीति, योजना तथा वार्षिक विकास कार्यक्रम)

१५			१.३.७	स्थानीय तहकायोजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष लाभपुग्नेगरीबने /	१	१.०	स्थानीय तहकायोजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई प्रत्यक्ष / निर्दिष्ट लाभपुग्नेगरीबनेको ।	स्थानीय तहकायोजना महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई अप्रत्यक्ष / सहयोगी हुनेगरीबनेको ।	स्थानीय तहकायोजनाले महिला, बालबालिका तथा पिछडिएको वर्ग, क्षेत्र र समुदायलाई लाभपुग्नेगरीनबनेको	नीति, योजना तथा वार्षिक विकास कार्यक्रम
१६			१.३.८	स्थानीय तहकाउपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरुकोसहभागिता भए। नभएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी दिए / नदिएको ।	१	१.०	स्थानीय तहकाउपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरुकोसहभागिता भएको रमुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी दिएको	स्थानीय तहकाउपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरुकोसहभागिता भएको तर ग मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी नदिईएको	स्थानीय तहकाउपभोक्ता समितिहरुमा लक्षित समुहका प्रतिनिधि सहित कम्तिमा ४०% महिलाहरुकोसहभागिता नभएको र मुख्य कार्यकारी पदको जिम्मेवारी पनि नदिईएको	उपभोक्ता समितिको गठन सम्बन्धी नीति तथा कानून उपभोक्ता समितिको संरचना
१७		बजेट तर्जुमा तथा कार्यान्वयन-४	१.३.९	बजेट तथाकार्यक्रम तर्जुमा गर्नुपूर्व समुदायका महिला, बालबालिका, अपाङ्ग, जनजाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलित लगायत सबै लक्षित वर्ग र समुदायसँग छलफल (विक्षेपण) गर्ने गरिए /नगरिएको ।	१	०.५	बजेटतथाकार्यक्रमतर्जुमागर्नुपूर्वसमुदायकामहिला, बालबालिका,अपाङ्ग,जन जाति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलितलगायतसबैलक्षित वर्ग र समुदायसँगछलफल (विश्लेषण) गर्नेगरिएको	बजेटतथाकार्यक्रमतर्जुमागर्नुपूर्वसमुदायकामहिला, बालबालिका,अपाङ्ग,जनजा ति, मधेशी, मुस्लिम, पिछडावर्ग, दलितलगायतकेहिलक्षित वर्ग र समुदायसँग केहि कार्यक्रममाछलफल (विश्लेषण)गर्नेगरिएको।	बजेटतथाकार्यक्रम तर्जुमासम्बन्धीदस्तावेज लक्षित समुहसँग छलफल भएको निर्णय पुस्तिका	

१८			१.३.२	स्थानीय तहमा लैङ्गिक उत्तरदायी तथा सामाजिक समावेशी बजेट निर्माण एवं परीक्षणनियमितरूपमा गर्न बजेटको व्यवस्था गरिए / नगरिएको र सोको कार्यान्वयन भए/ नभएको	१	१.०	स्थानीयतहमा लैङ्गिकउत्तरदायीतथासामाजिकसमावेशीबजेटनिर्माण एवंपरीक्षणनियमितरूपमा गर्नबजेटकोव्यवस्थागरिए कोर सोको कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीयतहमा लैङ्गिकउत्तरदायीतथासामाजिकसमावेशीबजेटनिर्माण एवंपरीक्षणनियमितरूपमागर्नबजेट कोव्यवस्थागरिएको तर सोको कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीयतहमा लैङ्गिकउत्तरदायीतथासामाजिकसमावेशीबजेटनिर्माण एवंपरीक्षणनियमितरूपमा गर्नबजेटकोव्यवस्थानगरिएको र सोको कार्यान्वयन नभएको	वार्षिक विकास कार्यक्रम र लैससास परीक्षणप्रतिवेदन प्रगति प्रतिवेदन
१९			१.३.३	परिक्षणपश्चातलैङ्गिक तथा समावेशी विषयमासुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम बार्षिक योजनामा समावेश गरिएनगरिएको र सो को कार्यान्वयन भए/नभएको ।	१	०.५	परिक्षणपश्चातलैङ्गिक तथा समावेशी विषयमासुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम बार्षिक योजनामा समावेश गरेको र सो को पूर्णरूपमा कार्यान्वयन भएको ।	परिक्षणपश्चातलैङ्गिक तथा समावेशी विषयमासुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेट तथा कार्यक्रम बार्षिक योजनामा समावेशभएपनि र सो को आशिकरूपमा कार्यान्वयन भएको ।	परिक्षणपश्चातलैङ्गिक तथा समावेशी विषयमासुधार गर्न क्षमता विकास कार्ययोजना कार्यान्वयनका लागि बजेटव्यवस्था हुने नगरेको	वार्षिक विकास कार्यक्रम लैससास परीक्षणप्रतिवेदन प्रगति प्रतिवेदन
२०			१.३.४	स्थानीय तहकोवार्षिक विकास कार्यक्रममा लक्षित समूहको लागि निश्चितप्रतिशत बजेट विनियोजन गरी उनीहरूको हितमा कार्ययोजना अनुरूप कार्यक्रम संचालन गर्ने गरिए / नगरिएको।	१	१.०	स्थानीयतहकोवार्षिक विकासकार्यक्रममालक्षितसमूहकोलागिनिश्चितप्रतिशत बजेटविनियोजनगरीउनीहरूकोहितमा कार्ययोजना अनुरूपकार्यक्रम संचालन गर्ने गरिएको।	स्थानीयतहकोवार्षिक विकासकार्यक्रममालक्षितसमूहकोलागिनिश्चितप्रतिशतबजेटविनियोजनगरीउनीहरूकोहितमा कार्ययोजना अनुरूपकार्यक्रम आंशिकरूपमा संचालन गर्ने गरिएको।	स्थानीयतहकोवार्षिक विकासकार्यक्रममालक्षितसमूहकोलागिनिश्चितप्रतिशत बजेटविनियोजनगर्ने नगरिएको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम लैससास परीक्षणप्रतिवेदन प्रगति प्रतिवेदन

मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा '१', '०.५', र '०' अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सि.नं	प्रमुखविषय क्षेत्र	उप विषय क्षेत्र	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ताङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
२१	संस्थागत व्यवस्था--२०	कर्मचारी पदाधिकारी प्रतिनिधित्व		२.१.१	स्थानीय तहकोनिर्णायक तहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को समानरूपमा (५० /५० प्रतिशत)प्रतिनिधित्व भए/नभएको।	१	१.०	स्थानीयतहकोनिर्णायकतह मामहिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) कोसमानरूपमा (५० /५०प्रतिशत)प्रतिनिधित्व भएको।	स्थानीयतहकोनिर्णायकतहमा महिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) कोकम्तिमा ३३ प्रतिशत प्रतिनिधित्व भएको ।	स्थानीयतहकोनिर्णायकतह मामहिलाहरू (पदाधिकारी/कर्मचारी) को३३प्रतिशत भन्दा पनि कमप्रतिनिधित्वभएको	स्थानीय तहकोनिर्णायक तहमा रहेका (पदाधिकारी/कर्मचारी) को नामावली
२२				२.१.२	स्थानीय तहकाकर्मचारीहरूको पदपूर्ति गर्दा सबै जातजाति, क्षेत्र,लिङ्गर समुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिक प्रतिनिधित्व हुनेरणनीतिलिए/नलिएको र सो वमोजिम	१	१.०	स्थानीयतहकाकर्मचारीहरूको पदपूर्तिगर्दासबैजातजाति, क्षेत्र,लिङ्गरसमुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिकप्रतिनिधित्व हुनेरणनीतिलिएको र सो वमोजिम कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीयतहकाकर्मचारीहरूको पदपूर्तिगर्दासबैजातजाति, क्षेत्र,लिङ्गरसमुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिकप्रतिनिधित्व हुनेरणनीतिलिएको र सो वमोजिम कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीयतहकाकर्मचारीहरूको पदपूर्तिगर्दासबैजातजाति, क्षेत्र,लिङ्गरसमुदाय लगायत लक्षित वर्गको समानुपातिकप्रतिनिधित्व हुनेरणनीतिलिएको ।	स्थानीय सरकारकाकर्मचारीहरूको पदपूर्तिको सम्बन्धी नीति, कानून र पदपूर्ति सम्बन्धी निर्णय - अभ्यास सम्बन्धी दस्तावेज

२३			२.१.३	<p>स्थानीय तहले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धीत लक्षित वर्ग वा मुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश भएको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरे/नगरेको ।</p>	१	१.०	<p>स्थानीय तहले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धीत लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समेत समावेश भएको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको ।</p>	<p>स्थानीय तहले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धीत लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि आंशीक रूपमा समावेश भएको कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको ।</p>	<p>स्थानीय तहले महिला लगायत विशेष जातजाति तथा समुदायलाई सेवा प्रदान गर्दा सम्बन्धीत लक्षित वर्ग वा समुदायको भाषा, संस्कृति र रहन सहन बुझेको साथै महिला संवेदनशील कर्मचारी वा जनप्रतिनिधि समावेश नगरि भए कार्यटोली वा शाखा मार्फत सेवा दिने गरेको ।</p>	<p>संस्थागत व्यवस्था (सेवा प्रदान गर्ने रणनीति, कार्यनीति, सेवा प्रवाह सम्बन्धी दस्तावेज) संगठन संरचना, सार्वजनिक सुनुवाई, सार्वजनिक परीक्षण, सेवाग्राहि सन्तुष्टि सर्वेक्षण आदि ।</p>
२४			२.१.४	<p>जनप्रतिनिधिहरु तथा कर्मचारीहरुलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिए/नलिएको तथा उक्त नीति कार्यन्वयन गरिए/नगरिएको ।</p>	१	१.०	<p>जनप्रतिनिधिहरु तथा कर्मचारीहरुलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको तथा उक्त नीति कार्यन्वयन गरिएको</p>	<p>जनप्रतिनिधिहरु तथा कर्मचारीहरुलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति लिएको तर उक्त नीति कार्यन्वयन नगरिएको</p>	<p>जनप्रतिनिधिहरु तथा कर्मचारीहरुलाई क्षमता विकासको अवसर प्रदान गर्दा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेका समुदायलाई पहिलो प्राथमिकता दिई सबैलाई समान अवसर प्रदान गर्ने गरी सकारात्मक विभेदको नीति नलिएको ।</p>	<p>सकारात्मक विभेदको नीति तथा रणनीति दस्तावेज क्षमता विकास सम्बन्धी कार्यक्रमको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन सहभागि छनौटका आधारहरु</p>

२५			२.२.१	महिला रपुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहकोनिश्चित कार्यनीति रहे/नरहेको ।	१	१.०	महिला रपुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहकोनिश्चित कार्यनीति रहेको ।	महिला रपुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहकोनिश्चित कार्यनीति भएपनि कार्यान्वयनमा नरहेको ।	महिला रपुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहकोनिश्चित कार्यनीति नरहेको ।	महिला रपुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहकोनिश्चित कार्यनीति नरहेको ।	महिला रपुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहकोनिश्चित कार्यनीति नरहेको ।	महिला रपुरुषबीचको असमानता हटाउन तथा सामाजिक समावेशीकरण बढाउनको लागि स्थानीय तहकोनिश्चित कार्यनीति नरहेको ।	सम्बन्धीदस्तावेज वार्षिक विकास कार्यक्रमप्रगति प्रतिवेदन
२६		कार्यप्रणाली समावेशी	२.२.२	स्थानीय तहमालैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था छ। छैन ? (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाकोव्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित	१	१.०	स्थानीय तहमालैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था रहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाकोव्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित रहेको ।	स्थानीय तहमालैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था रहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाकोव्यवस्था कार्यशर्त र जिम्मेवारी किटान सहित रहेको) तर कार्यान्वयनमा नरहेको ।	स्थानीय तहमालैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको व्यवस्था नरहेको (लैङ्गिक विकास डेस्क वा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समिति वा यस्तै कुनै संरचनाकोव्यवस्था नगरिएको) ।	संगठन संरचना र लैङ्गिक विकास हेर्ने इकाईको कार्य निर्देश शर्त र जिम्मेवारी किटान दस्तावेज तथा यस सम्बन्धी निर्णयहरु			
२७			२.२.३	स्थानीयतहबाट कार्यालयमा हुन सक्ने कुनै पनि प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव, महिलाहिंसा नियन्त्रणको लागिआचार संहिता बनाएर लागु गरे/नगरेको	१	१.०	स्थानीयतहबाट कार्यालयमा हुन सक्ने सबै प्रकारको दुर्व्यवहार, भेदभाव महिलाहिंसा नियन्त्रणको लागिआचार संहिता बनाएर लागु गरेको ।	स्थानीयतहबाट कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिलाहिंसा नियन्त्रण सम्बन्धी आचार संहिता रहेको तर कार्यान्वयन नगरेको ।	स्थानीयतहबाट कार्यालयमा हुन सक्ने दुर्व्यवहार, भेदभाव र महिलाहिंसा नियन्त्रण सम्बन्धी आचार संहिता नरहेको ।	आचार संहिता दस्तावेज निर्णय पुस्तिका			

२८				२.२.४	योजना तर्जुमासमितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता भए/नभएको र यस समितिले वडा तथा वस्तिस्तरमा योजना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन गरे/नगरेको	१	०.५	योजना तर्जुमासमितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता रहेको र यस समितिले वडा तथा वस्तिस्तरमा योजना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन गरेको ।	योजना तर्जुमासमितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता रहेतापनि यस समितिले वडा तथा वस्तिस्तरमा योजना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन नगरेको ।	योजना तर्जुमासमितिलाई सुझाव दिने दस्तावेज तयार गर्दा लैङ्गिकसमानता तथा सामाजिक समावेशीकरण कार्यान्वयन समितिमा महिला, बालबालिका तथा अन्य सबै लक्षित समुदायको सक्रिय सहभागिता नरहेको र यस समितिले वडा तथा वस्तिस्तरमा योजना सम्बन्धी छलफल समावेशी भए नभएको अनुगमन समेत नगरेको	कार्यान्वयन समितिले सुझाव दिएको दस्तावेज बैठकको उपस्थिति निर्णय पुस्तिका अनुगमन प्रतिवेदन
२९		समिति, उपसमिति र कार्यदलमा प्रतिनिधित्व		२.३.१	स्थानीय तहलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट महिला र पुरुषको समावेशी प्रतिनिधित्वहुने व्यवस्था रहे/नरहेको ।	१	१.०	स्थानीय तहलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट महिला र पुरुषको समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्वहुने व्यवस्था	स्थानीय तहलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट समानुपातिक प्रतिनिधित्वहुने व्यवस्था रहेपनि व्यवहारमा आंशिक प्रतिनिधित्व हुने गरेको ।	स्थानीय तहलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायबाट समावेशी र समानुपातिक प्रतिनिधित्वहुने व्यवस्था नरहेको ।	समिति, उपसमिति र कार्यदल गठनको संरचना-दस्तावेज उपस्थिति तथा निर्णय पुस्तिका

३०				२.३.२	स्थानीय तहलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा सक्रियरूपमा भागलिन पाए /नपाएको	१	१.०	स्थानीय तहलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा सक्रियरूपमा भागलिन पाएको ।	स्थानीय तहलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफलमा भागलिन पाए पनि निर्णय निर्माणमा भूमिका खेल्न नसकेको ।	स्थानीय तहलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूमा महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायका प्रतिनिधिहरूले छलफल तथा निर्णय निर्माणमा स्वस्थ ढंगले भागलिन नपाएको ।	स्थानीय तहलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूको छलफल सहभागिताको उपस्थिति र निर्णय पुस्तिका, सुझाव समेटिएको प्रतिवेदन, निर्णय प्रमाणिकरण पुस्तिका
३१				२.३.३	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी विश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरे /नगरेको ।	१	०.५	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी विश्लेषण सहित नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरेको ।	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी विश्लेषण नगरी नीतिगत र कार्यगत सुझाव दिने गरेको	स्थानीय तहमा सञ्चालित कार्यक्रमहरूको अनुगमन र समीक्षा सम्बन्धी कार्यमा स्थानीय सरकारलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी विश्लेषण र सुझाव केहीपनि दिने नगरेको ।	समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले दिएका सुझावहरू विश्लेषण सहितको अनुगमन प्रतिवेदन

३२				२.३.४	स्थानीय तहलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरूको कार्यान्वयन हुने गरे /नगरेको ।	१	०.५	स्थानीय तहलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरूको कार्यान्वयन हुने गरेको ।	स्थानीय तहलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरूको कार्यान्वयन आंशिक हुने गरेको ।	स्थानीय तहलेगठन गर्ने समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले महिला तथा वञ्चितिकरणमा परेको समुदायकोहितहुने गरी दिइएका नीतिगत र कार्यगत सुझावहरूको कार्यान्वयन हुने नगरेको	समिति, उपसमिति र कार्यदलहरूले दिएका सुझावहरू कार्यान्वयन समीक्षा बैठकको प्रतिवेदन वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति प्रतिवेदन
३३		वित्त व्यवस्थापन प्रणालीमा समावेशिता		२.४.१	स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण,महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरी कार्यान्वयन भए/नभएको ।	१	१.०	स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण,महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरी कार्यान्वयन भएको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण,महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी छुट्टै कोष स्थापना गरीएको तर कार्यान्वयन नभएको ।	स्थानीय तहमा लैङ्गिक हिंसा निवारण,महिला सीप विकास, नेतृत्व विकास तथा क्षमता अभिवृद्धि जस्ता बिषयमा स्रोत व्यवस्थापनका लागि वार्षिक आर्थिक ऐनमा उल्लेखगरी कुनै पनि कोष स्थापना नभएको ।	आर्थिक ऐन कोष स्थापना सम्बन्धी दस्तावेज कोष संचालन कार्यविधी कोष सम्बन्धी वार्षिक स्वीकृत कार्यक्रम र प्रगति विवरण

३४			२.४.२	आदिवासीजनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि बजेटको व्यवस्था भएको/नभएकोरउनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरे/नगरेको ।	१	१.०	आदिवासीजनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि बजेटको व्यवस्था भएको/नभएकोरउनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा गरेको ।	आदिवासीजनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि बजेटको व्यवस्था भएकोतरउनीहरूको आवश्यकता अनुसार कार्यक्रम तर्जुमा नगरेको ।	आदिवासीजनजाति, दलित लगायत अन्य लक्षित समुहका महिलाहरूको विकास र सशक्तिकरणको लागि बजेटको व्यवस्था नभएको।	वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति प्रतिवेदन
३५			२.४.३	स्थानीयतहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि बजेटको व्यवस्थाभए/नभएको र सो अनुसार कार्य भए/नभएको ।	१	१.०	स्थानीयतहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि बजेटको व्यवस्थाभएको र सो अनुसार कार्य भएको ।	स्थानीयतहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि बजेटको व्यवस्थाभएको तर सो अनुसार कार्य नभएको ।	स्थानीयतहमा लैङ्गिक डेस्कको स्थापना र संचालनको लागि आवश्यक जन शक्ति लगायत अन्य स्रोत साधनकोलागि बजेट तथा कार्यक्रमको व्यवस्थानभएको	वार्षिक विकास कार्यक्रम संगठन संरचना कर्मचारीको कार्यविवरण
३६			२.४.४	स्थानीयतहले समावेशी सूचनाप्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरे /नगरेको र कम्प्युटरकृतलेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी सूचना दिने गरे/नगरेको ।	१	१.०	स्थानीयतहले समावेशी सूचनाप्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरेको र कम्प्युटरकृतलेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी सूचना दिने गरेको ।	स्थानीयतहले समावेशी सूचनाप्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था गरेको तर कम्प्युटरकृतलेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी सूचना दिने नगरेको	स्थानीयतहले समावेशी सूचनाप्रणाली व्यवस्थापन गर्न बजेटको व्यवस्था नगर्नुको साथै कम्प्युटरकृतलेखा प्रणालीले समावेशी क्षेत्रमा भएको बजेट तथा खर्च सम्बन्धी सूचना दिने नगरेको	वार्षिक विकास कार्यक्रम समावेशी सूचना प्रणाली संचालन सम्बन्धी दस्तावेज सो अनुरूप संचालित प्रणाली र प्रणालीको प्रतिवेदन ।

३७		तथ्याङ्क सङ्कलन तथा व्यवस्थापन	२.५.१	स्थानीयतहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलनतथा अध्यावधिकगर्ने गरेको/नगरेको।	१	०.५	स्थानीयतहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलनतथा अध्यावधिकगर्ने गरेको ।	स्थानीयतहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन गरेको तर अध्यावधिकगर्ने नगरेको ।	स्थानीयतहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलन नगरेको ।	खण्डिकृत तथ्यांक सहितको बस्तुगतविवरण (गाऊं /नगर प्रोफाइल) ।
३८			२.५.२	स्थानीयतहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलनगर्दा बेरोजगार तथागरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गरे /नगरेको	१	०.५	स्थानीयतहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलनगर्दा बेरोजगार तथागरिबको पहिचान गरी छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन गर्ने गरेको ।	स्थानीयतहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलनगर्दा बेरोजगार तथागरिबको पहिचान गरेको तर छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन नगरेको ।	स्थानीयतहले वडा तथा वस्तीस्तरका समुदायका आधारभूत खण्डिकृत सूचना/तथ्यांक संकलनगर्दा बेरोजगार तथागरिबको पहिचान एवं छुट्टाछुट्टै नक्साङ्कन नगरेको	खण्डिकृत तथ्यांक सहितको बस्तुगत विवरण र नक्शांकन (गाऊं /नगर प्रोफाइल)
३९			२.५.३	स्थानीयतहले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानिस्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरे/नगरेको ।	१	१.०	स्थानीयतहले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानिस्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको ।	स्थानीयतहले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानिस्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने गरेको ।	स्थानीयतहले आफ्नो पार्श्वचित्रमा आधारित खण्डीकृत तथ्यांक र सूचनालाई आधार मानिस्थानीय विकास योजना तर्जुमा गर्ने नगरेको ।	स्थानीयपार्श्वचित्र र खण्डीकृत तथ्यांक तथा सूचनाको विवरण आवधिक तथा वार्षिक विकास योजना दस्तावेज
४०			२.५.४	स्थानीय तहलेआफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथातथ्यांक अध्यावधिक गरे /नगरेको	१	१.०	स्थानीय तहलेआफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथातथ्यांक अध्यावधिक गरेको ।	स्थानीय तहलेआफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन गरेपनि तथ्यांक अध्यावधिक नगरेको ।	स्थानीय तहलेआफ्नो क्षेत्रका सामाजिक सुरक्षाका सुविधा पाउने लाभग्राहीहरू र पञ्जिकरणको अभिलेख व्यवस्थापन तथातथ्यांक अध्यावधिक नगरेको ।	पञ्जिकरण सम्बन्धी अध्यावधिक अभिलेख अध्यावधिक लाभग्राहीहरूको विवरण व्यक्तिगत घटना दर्ता पुस्तिका

मूल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा '१', '०.५', र '०' अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सि.नं	प्रमुखविषय क्षेत्र	उप विषय क्षेत्र	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्राप्ति	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणिकरणको आधार
४१	मानव संसाधन तथा क्षमता विकास-२०	मानव संसाधन तथाक्षमता विकास		३.१.१	लैङ्गिक तथासमावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरे/नगरेको र छुट्टैशिर्षकमा बजेट विनियोजन भए/नभएको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा	१	०.०	लैङ्गिक तथासमावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार गरी छुट्टैशिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने गरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा आएको ।	लैङ्गिक तथासमावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार भएपनि छुट्टैशिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने नगरेको तथा यस्ता कार्यमा भए गरेको खर्च गर्ने कार्यविधि स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा नआएको	लैङ्गिक तथासमावेशी विकासको लागि क्षमता विकास कार्ययोजना तयार नगरेको, छुट्टैशिर्षकमा बजेट विनियोजन हुने नगरेको र यस्तो रकम खर्च गर्ने कार्यविधि समेत स्वीकृत भइ कार्यान्वयनमा नआएको ।	क्षमता विकास कार्ययोजना, वार्षिक विकास कार्यक्रम, खर्च गर्ने कार्यविधि
४२				३.१.२	स्थानीय तहकापदाधिकारी/कर्मचारी/लक्षित समुहले लैङ्गिक तथा समावेशी विकास, लैङ्गिक हिंसा निवारण सम्बन्धी तालिम लिए/नलिएको र तालिम कार्यक्रममा लक्षित समूह तथा महिला र पुरुषको समानसहभागिता र उपस्थिति सुनिश्चित गरे/नगरेको।	१	१.०	स्थानीय तहकापदाधिकारी/कर्मचारी/लक्षित समुहलेलैङ्गिकतथासमावेशीविकास, लैङ्गिकहिंसा निवारणसम्बन्धीतालिमलिएको रतालिमकार्यकममालक्षित समूहतथामहिलारपुरुषकोसमानसहभागितारउपस्थिति सुनिश्चित गरेको।	स्थानीय तहकापदाधिकारी/कर्मचारी/लक्षित समुहलेलैङ्गिकतथासमावेशी विकास, लैङ्गिकहिंसा निवारणसम्बन्धीतालिमलिए पनितालिमकार्यकममालक्षित समूहतथामहिलारपुरुषकोसमानसहभागितारउपस्थितिसुनिश्चित नगरेको ।	स्थानीय तहकापदाधिकारी/कर्मचारी/लक्षित समुहलेलैङ्गिकतथासमावेशी विकास, लैङ्गिकहिंसा निवारणसम्बन्धीतालिम नलिएको रतालिमकार्यकममालक्षित समूहतथामहिलारपुरुषकोसमानसहभागितारउपस्थिति सुनिश्चित नगरेको ।	तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन सहभागीहरूको विवरण सहभागीको छनौट आधार वार्षिक विकास कार्यक्रम

४३				३.१.३	तालिमकाविषयवस्तुमा महिलाकाआवश्यकता तथा सवालहरु समेटिए/नसमेटिएको प्रस्तुतीकरणमालैङ्गिकसम्बेदनशीलभाषाकोप्रयोग भए/नभएको तथा तालिमकोगुणस्तर, सेवासुविधासम्बन्धमापृष्ठपोषणलिए/नलिएको	१	१.०	तालिमकाविषयवस्तुमा महिलाकाआवश्यकता तथा सवालहरुसमेटिएको प्रस्तुतीकरणमालैङ्गिकसम्बेदनशीलभाषाकोप्रयोग भएको तथातालिमकोगुणस्तर, सेवासुविधासम्बन्धमापृष्ठपोषणलिएको	तालिमकाविषयवस्तुमा महिलाकाआवश्यकता तथा सवालहरु समेटिएको र प्रस्तुतीकरणमालैङ्गिकसम्बेदनशीलभाषाकोप्रयोग भए पनि तालिमकोगुणस्तर, सेवासुविधासम्बन्धमापृष्ठपोषणलिएको	तालिमकाविषयवस्तुमा महिलाकाआवश्यकता तथा सवालहरुनसमेटिएको र प्रस्तुतीकरणमालैङ्गिकसम्बेदनशीलभाषाकोप्रयोग नभएको तथा तालिमकोगुणस्तर, सेवासुविधासम्बन्धमापृष्ठपोषणलिएको	तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन तालिम म्यानुल तालिम मूल्याङ्कनप्रतिवेदन तालिम आवश्यकता पहिचान प्रदिवेदन
४४				३.१.४	स्थानीय तहमा महिला तथालक्षित समुहका पदाधिकारीको क्षमता अभिवृद्धिका लागि निर्दिष्ट कार्यक्रमहरु (प्राबिधिक तालिम, क्षमता विकास, नेतृत्व विकासको तालिम, भ्रमण आदि)मा वजेटविनियोजन भई कार्यक्रम संचालन भए/नभएको	१	०.०	स्थानीय तहमा महिलातथालक्षितसमुहका पदाधिकारीकोक्षमताअभिवृद्धिकालागिनिर्दिष्टकार्यक्रमहरु (प्राबिधिकतालिम, क्षमताविकास, नेतृत्वविकासकोतालिम, भ्रमणआदि) मावजेटविनियोजन भई कार्यक्रम संचालन भएको	स्थानीय तहमा महिलातथालक्षितसमुहका पदाधिकारीकोक्षमताअभिवृद्धिकालागिनिर्दिष्टकार्यक्रमहरु (प्राबिधिकतालिम, क्षमताविकास, नेतृत्वविकासकोतालिम, भ्रमण आदि) मावजेटविनियोजन भएपनि कार्यक्रम संचालन नभएको	स्थानीय तहमा महिलातथालक्षितसमुहका पदाधिकारीकोक्षमताअभिवृद्धिकालागिनिर्दिष्टकार्यक्रमहरु (प्राबिधिकतालिम, क्षमताविकास, नेतृत्वविकासकोतालिम, भ्रमण आदि) मावजेटविनियोजन नभएको तथा कार्यक्रम संचालन नभएको	बार्षिक विकास कार्यक्रम तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन क्षमता विकास कार्ययोजना तालिम मूल्याङ्कनप्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रदिवेदन

४५				३.१.५	स्थानीयतहमा लैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशीकरण सम्बन्धी तालिम संचालन लगायतका कार्यक्रम कार्यान्वयन गर्न सक्ने यथेष्ट जनशक्तिभए/नभएको	१	०.५	स्थानीयतहमालैङ्गिकसमानतातथासामाजिकसमावेशीकरणसम्बन्धीतालिम संचालन लगायतका कार्यक्रमकार्यान्वयनगर्नसक्नेयथेष्टजनशक्तिभएको	स्थानीयतहमालैङ्गिकसमानतातथासामाजिकसमावेशीकरणसम्बन्धीतालिम संचालन लगायतका कार्यक्रमकार्यान्वयनगर्नसक्ने केहीजनशक्तिभएको	स्थानीयतहमालैङ्गिकसमानतातथासामाजिकसमावेशीकरणसम्बन्धीतालिम संचालन लगायतका कार्यक्रमकार्यान्वयनगर्नसक्नेजनशक्ति नैनभएको	विषयवस्तुको जानकारी भएका कर्मचारी/पदाधिकारीको विवरण विषयगत तालिमप्राप्त जनशक्ति विवरण स्थानीय स्तरमा प्राप्त विज्ञहरुको सुची(रोष्टर)
४६				३.१.६	स्थानीयतहमा मानव संसाधन विकास केन्द्र/शाखा/इकाइको व्यवस्था भए/नभएको र ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था गरे/नगरेको	१	१.०	स्थानीयतहमामानवसंसाधनविकासकेन्द्र/शाखा/इकाइकोव्यवस्थाभएको र ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था गरेको	स्थानीयतहमामानवसंसाधनविकासकेन्द्र/शाखा/इकाइको व्यवस्था भएको तर ति निकायमा जनशक्ति व्यवस्था नगरेको	स्थानीयतहमामानवसंसाधनविकासकेन्द्र/शाखा/इकाइकोव्यवस्था नभएको	संगठन संरचना कार्यरत जनशक्तिको शाखागत विवरण
४७				३.१.७	स्थानीय तहमा महिला रलक्षित समुदाय लक्षित लोक सेवा आयोग पूर्व तयारी कक्षा सञ्चालन कार्यक्रम रहे/नरहेको र सो कार्यक्रम कार्यान्वयन भए /नभएको	१	१.०	स्थानीय तहमा महिलारलक्षित समुदायलक्षितलोकसेवाआयोगपूर्वतयारीकक्षासञ्चालनकार्यक्रमरहेकोर सो कार्यक्रमकार्यान्वयनभएको	स्थानीय तहमा महिलारलक्षित समुदायलक्षितलोकसेवाआयोगपूर्वतयारीकक्षासञ्चालनकार्यक्रमरहेकोतर सो कार्यक्रमकार्यान्वयननभएको	स्थानीय तहमा महिलारलक्षितसमुदायलक्षितलोकसेवाआयोगपूर्वतयारीकक्षासञ्चालनकार्यक्रमनरहेको	बार्षिक विकास कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन सहभागी छनोटका आधारहरु वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन

४८				३.१.८	महिला हक हित रअधिकार सम्बन्धी बेइजिङ्ग घोषणापत्रले समेटेका वाहवटा प्रतिवद्धताका सम्बन्धमा स्थानीयतहका पदाधिकारी/कर्मचारीलाई जानकारी भए/नभएको रसोकोअभिमुखीकरणगरे/नगरेको	१	०.५	महिला हक हित रअधिकार सम्बन्धी बेइजिङ्गघोषणापत्रले समेटेकावाहवटाप्रतिवद्धताकासम्बन्धमास्थानीयतहका कर्मचारीलाई जानकारी भएको रसोकोअभिमुखीकरणगरेको ।	महिला हक हित रअधिकार सम्बन्धी बेइजिङ्गघोषणापत्रले समेटेकावाहवटाप्रतिवद्धताका सम्बन्धमास्थानीयतहका कर्मचारीलाई जानकारी भएको तरसोकोअभिमुखीकरणगरेको ।	महिला हक हित रअधिकार सम्बन्धी बेइजिङ्गघोषणापत्रले समेटेकावाहवटाप्रतिवद्धताकासम्बन्धमास्थानीयतहका कर्मचारीलाई जानकारी नभएको र साथैसोकोअभिमुखीकरणपनिनगरेको ।	बार्षिक विकासकार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन अभिमुखीकरणकार्यक्रमको संख्या र उपस्थिति विवरण समूहगत सर्वेक्षण
४९		अनौपचारिक मूल्य, मान्यता र कुसंस्कार विरुद्ध जनचेतना		३.२.१	महिला विरुद्ध हुनेसवै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमका लागि बजेट विनियोजन गरे/नगरेको	१	०.५	महिलाविरुद्ध हुनेसवैप्रकारकाहिंसानिवारणगर्नेकार्यक्रमका लागिबजेटविनियोजनगरेको	महिलाविरुद्ध हुनेहिंसानिवारणगर्नेकेहि कार्यक्रमका लागि मात्रबजेटविनियोजनगरेको	महिलाविरुद्ध हुनेहिंसानिवारणगर्ने कुनै पनिकार्यक्रमका लागिबजेटविनियोजन नैनगरेको	बार्षिक विकासकार्यक्रम,कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगतिप्रतिवेदन
५०				३.२.२	लैङ्गिकहिंसा मुक्त गाऊ /नगरपालिका घोषणा गरे/नगरेको र महिला हिंसाविरुद्ध शुन्य सहनशीलताको नीति लिए/नलिएको	१	०.०	लैङ्गिकहिंसा मुक्तगाऊ/नगरपालिकाघोषणागरेकोरमहिलाहिंसाविरुद्धशुन्यसहनशीलताको नीति लिएको तथा महिलाहिंसाकाघटना नघटेको	लैङ्गिकहिंसा मुक्तगाऊ/नगरपालिकाघोषणागरेकोरमहिलाहिंसाविरुद्धशुन्यसहनशीलताको नीति लिएको तर महिला हिंसाका घटना गत वर्षको तुलनामा कम घटेको ।	लैङ्गिकहिंसा मुक्त गाऊ /नगरपालिका घोषणा पनि नभएको र महिला हिंसाका घटनामागत वर्षको तुलनामा कमी नआएको	लैङ्गिकहिंसा मुक्त पालिका घोषणा गरेको मिति,महिंसाविरुद्धशुन्यहनशीलताको नीति,न्यायिक समिति र स्थानीय प्रहरीमा महिला हिंसा सम्बन्धी उजुरीदर्ता संख्या तथा सो सम्बन्धी वार्षिक प्रगति विवरण

५१				३.२.३	स्थानीय तहले महिला विरुद्ध हुनेसवै प्रकारका हिंसा निवारण गर्ने कार्यक्रमहरू संचालनगरे/नगरेको	१	१.०	स्थानीय तहलेमहिलाविरुद्धहुने सवैप्रकारका हिंसानिवारणगर्नेकार्यक्रमहरू संचालनगरेको	स्थानीय तहलेमहिलाविरुद्धहुने केहीहिंसानिवारणगर्नेकार्यक्रमहरूसंचालनगरेको	स्थानीय तहलेमहिलाविरुद्ध हुनेहिंसानिवारणगर्नेकुनै पनि कार्यक्रमहरू संचालन नगरेको	बार्षिक विकासकार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदनवार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
५२				३.२.४	स्थानीयतहले समाजमा रहेका विभिन्न सामाजिककुरीति (जातिगत छुवाछुत, छाउपडी, बालविवाह, बहु विवाह, दाइजो, आदि) हटाउन कार्यक्रमहरू संचालनगरे/नगरेको ।	१	१.०	स्थानीयतहलेसमाजमारहे काविभिन्नसामाजिककुरीति (जातिगतछुवाछुत, छाउपडी, बालविवाह, बहुविवाह, दाइजो, आदि) हटाउनकार्यक्रमहरूसंचालन गरेको ।	स्थानीयतहलेसमाजमारहेका विभिन्नसामाजिककुरीति (जातिगतछुवाछुत, छाउपडी, बालविवाह, बहुविवाह, दाइजो, आदि) हटाउनकेही कार्यक्रमहरूसंचालनगरेको ।	स्थानीयतहलेसमाजमारहे काविभिन्नसामाजिककुरीति (जातिगतछुवाछुत, छाउपडी, बालविवाह, बहुविवाह, दाइजो, आदि) हटाउनकार्यक्रमहरूसंचालन नगरेको ।	बार्षिक विकासकार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन
५३		कानूनी साक्षरता		३.३.६	स्थानीयतहकामहिलातथासमावे शीसमूहबाटनिर्वाचितभएकाजनप्रतिनिधिरकार्यरतकर्मचारीलाईनेपालकोसंविधान, स्थानीय सरकारसञ्चालनऐन, अन्तरसरकारवित्तव्यवस्थापनऐन, कर्मचारी समायोजनऐन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, स्थानीय तहले जारीगरेककानूनहरूरअन्यप्रचलितमहत्वपूर्णकानूनहरूकोसम्बन्ध माअभिमुखीकरणगरे/नगरेको	१	१.०	स्थानीयतहकामहिलातथासमावे शीसमूहबाटनिर्वाचितभएकाजनप्रतिनिधिरकार्यरतकर्मचारीलाईनेपालकोसंविधान, स्थानीयसरकारसञ्चालनऐन, अन्तर सरकार वित्तव्यवस्थापनऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकीसंहिताहरू, कर्मचारीसमायोजनऐन, मुलुकीसंहिताहरू, बिषयगतकानूनहरू, स्थानीय तहले जारीगरेककानूनहरूरअन्यप्रचलितमहत्वपूर्णकानूनहरूकोसम्बन्ध माअभिमुखीकरणगरेको	स्थानीयतहकामहिलातथासमावेशीस मूहबाटनिर्वाचितभएकाजनप्रतिनिधिरकार्यरतकर्मचारीलाईनेपालकोसंविधान, स्थानीयसरकारसञ्चालनऐन, अन्तरसरकारवित्तव्यवस्थापनऐन, कर्मचारी समायोजन ऐन, मुलुकीसंहिताहरू, बिषयगतकानूनहरू, स्थानीय तहले जारी गरेका कानूनहरू रअन्यप्रचलितमहत्वपूर्णकानूनहरूमध्ये आंशिकरूपमा मात्रअभिमुखीकरणगरेको।	स्थानीयतहकामहिलातथासमावे शीसमूहबाटनिर्वाचितभएकाजनप्रतिनिधिरकार्यरतकर्मचारीलाईनेपालकोसंविधान, स्थानीयसरकारसञ्चालनऐन, अन्तर सरकार वित्त व्यवस्थापनऐन, कर्मचारी समायोजन, मुलुकी संहिताहरू, बिषयगत कानूनहरू, स्थानीय तहले जारीगरेककानूनहरूरअन्यप्रचलितमहत्वपूर्णकानूनहरूकोसम्बन्ध मा कुनै पनि अभिमुखीकरणगरेको	बार्षिक विकासकार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहभागीहरूको विवरण अभिमुखीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु

५४			३.३.३	स्थानीयतहकाकार्यपालिका सदस्य,सभाकासदस्यरप्रमुखप्रशासकीयअधिकृतलगायतसबैशाखाप्रमुखलाईकानूनकोमस्यौदातर्जुमासम्बन्धीप्रक्रियार समस्यासमाधानलगायतकाबिषयवस्तुउपर अभिमुखीकरणगरे/नगरेको	१	०.०	स्थानीयतहकाकार्यपालिकासदस्य,सभाकासदस्यरप्रमुखप्रशासकीयअधिकृतलगायतसबैशाखाप्रमुखमध्ये केहीलाईमात्र कानूनकोमस्यौदातर्जुमासम्बन्धीप्रक्रियार समस्यासमाधानलगायतकाबिषयवस्तुउपर अभिमुखीकरणगरेको	स्थानीयतहकाकार्यपालिकासदस्य,सभाकासदस्यरप्रमुखप्रशासकीयअधिकृतलगायतसबैशाखाप्रमुखमध्ये केहीलाईमात्र कानूनकोमस्यौदातर्जुमासम्बन्धीप्रक्रियार समस्यासमाधानलगायतकाबिषयवस्तुउपर अभिमुखीकरणगरेको	स्थानीयतहकाकार्यपालिकासदस्य,सभाकासदस्यरप्रमुखप्रशासकीयअधिकृतलगायतसबैशाखाप्रमुखमध्ये केहीलाईमात्र पनिकानूनकोमस्यौदातर्जुमासम्बन्धीप्रक्रियार समस्यासमाधानलगायतकाबिषयवस्तुउपर अभिमुखीकरणगरेको	बार्षिक विकासकार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन सहभागीहरुको विवरण अभिमुखीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु
५५			३.३.३	स्थानीय तहका प्रत्येक वडामा महिलाकालागिकानूनीसचेतनासम्बन्धी अनुशिक्षणकार्यक्रम, अधिकार, एकलमहिला, मानवबेचविखन, छाउपडीप्रथा,	१	०.०	स्थानीय तहका प्रत्येक वडामा महिलाकालागिकानूनीसचेतनासम्बन्धी अनुशिक्षणकार्यक्रम, अधिकार, एकलमहिला, मानवबेचविखन, छाउपडीप्रथा, यौनहिंसा,	स्थानीय तहका केहि वडामा महिलाकालागिकानूनीसचेतनासम्बन्धी अनुशिक्षणकार्यक्रम(कानूनीहकअधिकार, एकलमहिला, मानवबेचविखन, छाउपडीप्रथा, यौनहिंसासंचालन भएको ।	स्थानीय तहका कुनैपनि वडामा महिलाकोलागिकानूनीसचेतनासम्बन्धी अनुशिक्षणकार्यक्रम(कानूनीहकअधिकार, एकलमहिला, मानवबेचविखन,	बार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन,वार्षिक प्रगति प्रतिवेदन,सहभागीहरुको विवरण,अभिमुखीकरण कार्यक्रमको विषयवस्तु

५६				३.३.४	स्थानीय तहमा महिलाकोलागिसंचालितकानूनीसचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनीहकअधिकार, एकलमहिला, मानवबेचविखन, छाउपडीप्रथा, यौनहिँसा, आदि) बाटउनीहरुलाभान्वितभए/	१	०.०	स्थानीय तहमा महिलाकोलागिसंचालितकानूनीसचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनीहकअधिकार, एकलमहिला, मानवबेचविखन, छाउपडीप्रथा, यौनहिँसाबाट ८०% भन्दा बढीसहभागीहरुलाभान्वित	स्थानीय तहमा महिलाकोलागिसंचालितकानूनीसचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनीहकअधिकार, एकलमहिला, मानवबेचविखन, छाउपडीप्रथा, यौनहिँसाबाट ५०% भन्दा बढीसहभागीहरुलाभान्वितभए	स्थानीय तहमा महिलाकोलागिसंचालितकानूनीसचेतना सम्बन्धी अनुशिक्षण कार्यक्रम (कानूनीहकअधिकार, एकलमहिला, मानवबेचविखन, छाउपडीप्रथा, यौनहिँसा,बाट ५०% भन्दा कम	तालीम पूर्वको परीक्षार तालीम पश्चात तिवेदन बार्षिक विकासकार्यक्रम तालिम सम्पन्न प्रतिवेदन वार्षिक प्रगतिप्रतिवेदन सहभागीहरुको विवरण अनुशिक्षण कार्यक्रमको विषयवस्तु
५७		विपद व्यवस्थापनमा समावेशिता		३.४.१	स्थानीयतहलेविपदव्यवस्थापनसम्बन्धीमापदण्ड, रणनीति, कार्यनीति,कार्यविधि तयारी गर्दामहिलातथालक्षित वर्गसँगपरामर्शगरे/नगरेकोरय स्तादस्ताबेजमाउक्त वर्गरसमुदायलाई लक्षितगरीविशेषराहतरमहिलापुरुषलाईअलगअलग संरक्षणकोप्रावधानराखे/न राखेको ।	१	०.५	स्थानीयतहलेविपदव्यवस्थापनसम्बन्धीमापदण्ड, रणनीति, कार्यनीतिलगायतकार्यविधि तयारी गर्दामहिलातथालक्षित वर्गसँगपरामर्शगरेकोरय स्तादस्ताबेजमाउक्त वर्गरसमुदायलाई लक्षितगरीविशेषराहतरमहिलापुरुषलाईअलगअलग संरक्षणकोप्रावधानराखेको ।	स्थानीयतहलेविपदव्यवस्थापनसम्बन्धीमापदण्ड, रणनीति, कार्यनीतिलगायतकार्यविधि तयारी गर्दामहिलातथालक्षित वर्ग वा समुदायसँगपरामर्शगरेकोतरय स्तादस्ताबेजमाउक्त वर्गरसमुदायलाई लक्षितगरीविशेषराहतरमहिलापुरुषलाईअलगअलग संरक्षणकोप्रावधाननराखेको ।	स्थानीयतहलेविपदव्यवस्थापनसम्बन्धीमापदण्ड, रणनीति, कार्यनीतिलगायतकार्यविधि तयारी गर्दामहिलातथालक्षित वर्गसँगपरामर्शनगर्नुका साथैयस्तादस्ताबेजमाउक्त वर्गरसमुदायलाई लक्षितगरीविशेषराहतरमहिलापुरुषलाईअलगअलग संरक्षणकोप्रावधाननराखेको ।	विपदव्यवस्थापनसम्बन्धीमापदण्ड, रणनीति, कार्यनीतितथा कार्यविधि परामर्शकार्यक्रमकोउपस्थिति पुस्तिका

५८				३.४.३	स्थानीतहमाविपदसम्बन्धीतथ्याङ्कसङ्कलन, नक्सङ्कनतथाव्यवस्थापनगर्दाप्रभावितमहिलातथालक्षित वर्गवा समुदाय समेतकोखण्डीकृततथ्याङ्कराखीआपतकालीनकार्यसञ्चालनतथाराहतवितरण गरे/नगरेको ।	१	०.०	स्थानीतहमाविपदसम्बन्धीतथ्याङ्कसङ्कलन, नक्सङ्कनतथाव्यवस्थापनगर्दाप्रभावितमहिलातथालक्षित वर्गवा समुदाय समेतकोखण्डीकृततथ्याङ्कराखीआपतकालीनकार्यसञ्चालनतथाराहतवितरण गरेको ।	स्थानीतहमाविपदसम्बन्धीतथ्याङ्कसङ्कलन, नक्सङ्कनतथाव्यवस्थापनगर्दाप्रभावितमहिलातथालक्षित वर्गवा समुदाय समेतकोखण्डीकृततथ्याङ्कराखेको तर सो अनुरूपआपतकालीनकार्यसञ्चालनतथाराहतवितरणनगरेको ।	स्थानीतहमाविपदसम्बन्धीतथ्याङ्कसङ्कलन, नक्सङ्कनतथाव्यवस्थापनगर्दाप्रभावितमहिलातथालक्षित वर्गवा समुदाय समेतकोखण्डीकृततथ्याङ्कन राख्नुको साथैआपतकालीनकार्यसञ्चालनतथाराहतवितरणनगरेको ।	स्थानीयतहकोविपद व्यवस्थापन तथा जोखिम न्यूनीकरण सम्बन्धीदस्तावेज विपत प्रभावित महिलातथालक्षित वर्गवा समुदायकोखण्डीकृततथ्याङ्क विवरण तथा नक्शांकन आपतकालीनकार्यसञ्चालनतथाराहतवितरणकोसूची।
५९				३.४.३	समुदायमाआधारितविपद व्यवस्थापनसम्बन्धीकार्य संचालन गर्दा प्रभावितमहिलातथालक्षित वर्गवासमुदायलाई सहभागी गराईउनीहरूलाईपहिलोप्राथमिकतामाराखे/नराखेको।	१	०.०	समुदायमाआधारितविपद व्यवस्थापनसम्बन्धीकार्य संचालन गर्दा प्रभावितमहिलातथालक्षित वर्गवासमुदायलाई सहभागी गराईउनीहरूलाईपहिलोप्राथमिकतामाराखेको ।	समुदायमाआधारितविपदव्यवस्थापनसम्बन्धीकार्य संचालन गर्दा प्रभावितमहिलातथालक्षित वर्गवासमुदायलाई सहभागी गराएको तरउनीहरूलाईपहिलोप्राथमिकतामानराखेको ।	समुदायमाआधारितविपद व्यवस्थापनसम्बन्धीकार्य संचालन गर्दा प्रभावितमहिलातथालक्षित वर्गवासमुदायलाई सहभागी नगराउनुको साथैउनीहरूलाईप्राथमिकता मानराखेको ।	सहभागीविवरण, विपद प्रभावित महिलातथालक्षित वर्गवा समुदायकोखण्डीकृततथ्याङ्क विवरण तथा नक्शांकन, बार्षिककार्यक्रम, प्रगति प्रतिवेदन
६०				३.४.४	विपदव्यवस्थापनकोषको स्थापनातथासञ्चालनरस्रोतपरिचालनगर्दा महिलातथालक्षित वर्गवा समुदायकोसहभागितामा निर्णयहुनेगरे/नगरेको।	१	०.०	विपदव्यवस्थापनकोषको स्थापनातथासञ्चालनरस्रोतपरिचालनगर्दा सधै महिलातथालक्षित वर्गवा समुदायकोसहभागितामा निर्णय हुनेगरेको।	विपदव्यवस्थापनकोषको स्थापनातथासञ्चालनरस्रोतपरिचालनगर्दा कहिलेकाहींमात्रमहिलातथालक्षित वर्गवा समुदायकोसहभागितामा निर्णय हुनेगरेको।	विपदव्यवस्थापनकोषको स्थापनातथासञ्चालनरस्रोतपरिचालनगर्दा महिलातथालक्षित वर्गवा समुदायकोसहभागितामा निर्णयहुनेनगरेको।	विपदव्यवस्थापनकोषको स्थापनातथासञ्चालनकार्य विधी, विपद प्रभावित महिलातथालक्षित वर्गवा समुदायकोखण्डीकृततथ्याङ्क विवरण तथा नक्शांकननिर्णय पुस्तिकाउपस्थितिविवरण

मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा '१', '०.५', र '०' अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामूहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक

सि.नं	प्रमुखविषय क्षेत्र	उप विषय क्षेत्र	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणीकरणको आधार
६१	सेवा प्रवाह-२०	पूर्वाधार विकास		४.१.१	स्थानीयतहकाभौतिकपूर्वाधार तथाअन्यसंरचनानिर्माणकोलागिइड,डिजायन, लागतअनुमानतयारगर्दाका बखतसंरचनानिर्माणभएपछि महिला, बालबालिका, अपाङ्गताभएकाव्यक्तिलेनिर्बाधप्रयोगगर्नसकिनेगरीलैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिकारअपाङ्गतामैत्री / संबेदनशीलसंरचनाकोप्रावधानसहितहुनेगरे /नगरेको	१	१.०	स्थानीयतहकाभौतिकपूर्वाधार तथाअन्यसंरचनानिर्माणकोलागिइड,डिजायन, लागतअनुमानतयारगर्दाका बखतसंरचनानिर्माणभएपछिमहिला, बालबालिका, अपाङ्गताभएकाव्यक्तिलेनिर्बाधप्रयोगगर्नसकिनेगरीलैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिकारअपाङ्गतामैत्रीसंबेदनशीलसंरचनाकोप्रावधानसहितहुनेगरेको।	स्थानीयतहकाभौतिकपूर्वाधार तथाअन्यसंरचनानिर्माणकोलागिइड, डिजायन, लागतअनुमानतयारगर्दाका बखतसंरचनानिर्माणभएपछिमहिला, बालबालिका, अपाङ्गताभएकाव्यक्तिलेनिर्बाधप्रयोगगर्नसकिनेगरीलैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिकारअपाङ्गतामैत्री / संबेदनशीलसंरचनाकोप्रावधानआंशिकरूपमा मात्र हुनेगरेको।	स्थानीयतहकाभौतिकपूर्वाधार तथाअन्यसंरचनानिर्माणकोलागिइड, डिजायन, लागतअनुमानतयारगर्दाका बखतसंरचनानिर्माणभएपछिमहिला, बालबालिका, अपाङ्गताभएकाव्यक्तिलेनिर्बाधप्रयोगगर्नसकिनेगरीलैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिकारअपाङ्गतामैत्री / संबेदनशीलसंरचनाकोप्रावधानसहितहुनेगरेको	लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिकारअपाङ्गतामैत्री / संबेदनशीलसंरचनाकोस्वीकृतइड, डिजायन, तथा लागतअनुमान
६२				४.१.२	स्थानीयतहकाभवन, भौतिकपूर्वाधारतथासंरचनाहरू, शिक्षा, स्वास्थ्यरअन्यसामाजिकपूर्वाधारसम्बन्धीभवनरअन्यसंरचनाहरूनिर्माणगर्दामहिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्रीतथाबालमैत्रीदृष्टिकोणबाटसमेतउपयुक्तहुनेगरीनिर्माणगरे/नगरेको।	१	१.०	स्थानीयतहकाभवन, भौतिकपूर्वाधारतथासंरचनाहरू, शिक्षा, स्वास्थ्यरअन्यसामाजिकपूर्वाधारसम्बन्धीभवनरअन्यसंरचनाहरूनिर्माणगर्दाआंशिकरूपमा मात्रमहिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्रीतथाबालमैत्रीदृष्टिकोणबाटसमेतउपयुक्तहुनेगरीनिर्माणगरेको।	स्थानीयतहकाभवन, भौतिकपूर्वाधारतथासंरचनाहरू, शिक्षा, स्वास्थ्यरअन्यसामाजिकपूर्वाधारसम्बन्धीभवनरअन्यसंरचनाहरूनिर्माणगर्दाआंशिकरूपमा मात्रमहिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्रीतथाबालमैत्रीदृष्टिकोणबाटनिर्माणगरेको।	स्थानीयतहकाभवन, भौतिकपूर्वाधारतथासंरचनाहरू, शिक्षा, स्वास्थ्यरअन्यसामाजिकपूर्वाधारसम्बन्धीभवनरअन्यसंरचनाहरूनिर्माणगर्दामहिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्रीतथाबालमैत्रीदृष्टिकोणबाटउपयुक्तहुनेगरीनिर्माणगरेको।	लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, बालबालिकारअपाङ्गतामैत्री / संबेदनशीलसंरचनाकोस्वीकृतइड, डिजायन, तथा लागतअनुमानसंरचनाकोकार्यसम्पन्नप्रतिवेदनहरू स्थलगत अध्ययन तथाअवलोकन प्रतिवेदन।

६३			४.१.३	स्थानीयतहले१५००वर्गफिटभ न्दाबढीप्लीन्थक्षेत्रफलभएका निजीतथासार्वजनिकभवनत थासंरचनानिर्माणसम्बन्धीन कसास्वीकृतगर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्रीतथाबालमैत्रीदृ ष्टिकोणबाटसमेतउपयुक्तहुने गरीसंरचनानिर्माणगर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिनेगरे/गरेको तथा सो वमोजिम निर्माण कार्य हुने गरे/नगरेको ।	१	०.५	स्थानीयतहले१५००वर्गफिटभ न्दाबढीप्लीन्थक्षेत्रफलभएका निजीतथासार्वजनिकभवनत थासंरचनानिर्माणसम्बन्धीन कसास्वीकृतगर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्रीतथाबालमैत्रीदृ ष्टिकोणबाटसमेतउपयुक्तहुने गरीसंरचनानिर्माणगर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिनेगरेको तथा सो वमोजिम निर्माण कार्य हुने गरेको ।	स्थानीयतहले१५००वर्गफिटभन्दा बढीप्लीन्थक्षेत्रफलभएकानिजीत थासार्वजनिकभवनतथासंरचना निर्माणसम्बन्धीनकसास्वीकृतग र्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्रीतथाबालमैत्रीदृष्टि कोणबाटसमेतउपयुक्तहुनेगरीसं रचनानिर्माणगर्ने प्रावधान सहित स्विकृति दिनेगरेको भएतापनि सो वमोजिम निर्माण कार्य हुने नगरेको ।	स्थानीयतहले१५००वर्गफिटभ न्दाबढीप्लीन्थक्षेत्रफलभएका निजीतथासार्वजनिकभवनत थासंरचनानिर्माणसम्बन्धीन कसास्वीकृतगर्दा महिला, लैङ्गिक तथा यौनिक अल्पसंख्यक, अपाङ्गतामैत्रीतथाबालमैत्रीदृ ष्टिकोणबाटसमेतउपयुक्तहुने गरीसंरचनानिर्माणगर्ने प्रावधान सहित स्विकृती दिनेनगरेको	स्थानीय तहबाट स्वीकृत ड्रइङ, डिजाइन, तथा नक्शा भवन तथा पूर्वाधार निर्माण सम्पन्न सम्बन्धी स्थलगत अध्ययन तथा अवलोकन प्रतिवेदन
६४			४.१.४	स्थानीयतहलेमहिला लगायत लक्षित समुदायलाईलक्ष्यगरीपरंप रागततथाआधुनिकउर्जा (जलविद्युत लगायतविभिन्नबैकल्पिक उर्जास्रोतबाटप्राप्तहुनेउर्जा, सुधारिएकोचुलो,आदि) कोप्रयोगगर्नेप्रोत्साहनगर्ने आयोजनाहरू संचालन गरे/नगरेको।	१	०.५	स्थानीयतहलेमहिला लगायत लक्षित समुदाय सबैलाईसमेटीपरंपरागतत थाआधुनिकउर्जा (जलविद्युत लगायतविभिन्नबैकल्पिक उर्जास्रोतबाटप्राप्तहुनेउर्जा, सुधारिएकोचुलो,आदि) कोप्रयोगगर्नेप्रोत्साहनगर्ने आयोजनाहरू संचालन गरेको ।	स्थानीयतहलेमहिला लगायत लक्षित समुदायलाई आंशिकरूपमा मात्र समेट्नेगरीपरंपरागततथाआ धुनिकउर्जा (जलविद्युत लगायतविभिन्नबैकल्पिकउ र्जास्रोतबाटप्राप्तहुनेउर्जा, सुधारिएकोचुलो,आदि) कोप्रयोगगर्नेप्रोत्साहनगर्नेआ योजनाहरूसंचालन गरेको ।	स्थानीयतहलेमहिला लगायत लक्षित समुदायलाईसमेटीपरंपराग ततथाआधुनिकउर्जा (जलविद्युत लगायतविभिन्नबैकल्पिक उर्जास्रोतबाटप्राप्तहुनेउर्जा, सुधारिएकोचुलो,आदि) कोप्रयोगगर्नेप्रोत्साहनगर्ने आयोजनाहरू संचालन नगरेको ।	प्रोत्साहनगर्नेनीतितथा आयोजनाहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम तथा प्रगति विवरण स्थलगत अध्ययन तथा अवलोकन प्रतिवेदन

६५		प्रजनन स्वस्थ्य	४.२.१	प्रजननस्वास्थ्यसम्बन्धी वार्षिकनीतिरकार्यक्रममा गर्भवतीमहिलालाईजोखिम युक्त तथा खतरायुक्तकाममानलगाउने व्यवस्थागरी सोको कार्यन्वयन गरे/नगरेको।	१	०.५	प्रजननस्वास्थ्यसम्बन्धी वार्षिकनीतिरकार्यक्रममा गर्भवतीमहिलालाईजोखिम युक्त तथा खतरायुक्तकाममानलगाउने व्यवस्थागरी सोको कार्यन्वयन समेत गरेको।	प्रजननस्वास्थ्यसम्बन्धी वार्षिकनीतिरकार्यक्रममा गर्भवतीमहिलालाईजोखिम युक्त तथा खतरायुक्तकाममानलगाउने व्यवस्थागरेको तर सोको कार्यन्वयन नगरेको।	प्रजननस्वास्थ्यसम्बन्धी वार्षिकनीतिरकार्यक्रममा गर्भवतीमहिलालाईजोखिम युक्त तथा खतरायुक्तकाममानलगाउने व्यवस्थानगरेको	प्रजननस्वास्थ्यसम्बन्धी स्वीकृत वार्षिकनीतिरकार्यक्रम अध्ययन तथा अनुगमनप्रतिवेदन
६६			४.२.२	स्थानीयतहकोकार्यालय, अस्पतालवास्वास्थ्यचौकीरसम्भवभएकासार्वजनिकस्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाइ लक्षित गरीअलगगैस्तनपानकक्षको व्यवस्था गरे नगरे कोरकार्यन्वयनभए/नभएको	१	१.०	स्थानीयतहकोकार्यालय, अस्पतालवास्वास्थ्यचौकीरसम्भवभएकासार्वजनिकस्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाइ लक्षित गरीअलगगैस्तनपानकक्षकोव्यवस्था गरेको र सोको कार्यन्वयन समेत भएको	स्थानीयतहकोकार्यालय, अस्पतालवास्वास्थ्यचौकीरसम्भवभएकासार्वजनिकस्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाइ लक्षित गरीअलगगैस्तनपानकक्षकोव्यवस्था गरेता पनिरसोकोकार्यन्वयननभएको	स्थानीयतहकोकार्यालय, अस्पतालवास्वास्थ्यचौकीरसम्भवभएकासार्वजनिकस्थलहरूमा कर्मचारी लगायत सेवाग्राहीलाइ लक्षित गरीअलगगैस्तनपानकक्षकोव्यवस्था नगरेको।	अलगगैस्तनपानकक्षको व्यवस्था स्तनपान कक्ष संचालन सम्बन्धी निर्णय शाखागत कार्य विवरण अनुगमन प्रतिवेदन
६७			४.२.३	परिवारनियोजन, मातृशिशुकल्याण, विस्तारितखोप, पोषण, जनसंख्याशिक्षा, जनस्वास्थ्यलगायतमहिलाहरूकोस्वास्थ्यसुधारसम्बन्धीविशेषकार्यक्रमहरू, किशोरीहरूको लागिप्रजननरयौनशिक्षा, एचआईभीएड्स, स्तनक्यान्सर, पाठेघरकोक्यान्सररआङ्गखस्नेसंचालनगरे/नगरेको ।	१	१.०	परिवारनियोजन, मातृशिशुकल्याण, विस्तारितखोप, पोषण, जनसंख्याशिक्षा, जनस्वास्थ्यलगायतमहिलाहरूकोस्वास्थ्यसुधारसम्बन्धीविशेषकार्यक्रमहरू सबै वडाहरूमा संचालनगरेको	परिवारनियोजन, मातृशिशुकल्याण, विस्तारितखोप, पोषण, जनसंख्याशिक्षा, जनस्वास्थ्यलगायतमहिलाहरूको स्वास्थ्यसुधारसम्बन्धीकेहि कार्यक्रमहरू केहि वडाहरूमा मात्र संचालनगरेको	परिवारनियोजन, मातृशिशुकल्याण, विस्तारितखोप, पोषण, जनसंख्याशिक्षा, जनस्वास्थ्यलगायतमहिलाहरूकोस्वास्थ्यसुधारसम्बन्धी कुनै पनिविशेषकार्यक्रमहरूसंचालन नगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति प्रतिवेदन सम्पन्नकार्यक्रमसंख्या, पटकतथासहभागीसंख्या, कार्यक्रम संचालन स्थल समेत देखिने गरि तयार गरेको कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन

६८				४.२.४	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहकोस्वास्थ्यबिमागर्नसह जीकरणसहयोगगर्नकार्यक्रम रबजेट व्यवस्था गरे/नगरेको तथा सोको कार्यान्वयन गरे/नगरेको ।	१	१.०	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहकोस्वास्थ्यबिमागर्नसह जीकरणसहयोगगर्नकार्यक्रम रबजेट व्यवस्था गरी सोको कार्यान्वयन पनि गरेको	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहकोस्वास्थ्यबिमागर्नसहजी करणसहयोगगर्नकार्यक्रमरबजेट व्यवस्था गरेता पनि सोको कार्यान्वयन नगरेको ।	महिला, आर्थिकरूपले विपन्न घर परिवार लगायत लक्षित समुहकोस्वास्थ्यबिमागर्नसह जीकरणसहयोगगर्नकार्यक्रम रबजेट व्यवस्था नगरेको	आवधिक तथा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम वार्षिक प्रगतिप्रतिवेदन
६९		शिक्षा कार्यक्रम		४.३.१	स्थानीयतहलेआफ्नोक्षेत्रभित्रकाविद्यालयजानेउमेर समुहकासबैबालबालिकालाईविद्यालयमाभर्नागराउने प्रवन्धमिलाएनमिलाएको, सबै समुहका बालबालिकाहरु विद्यालय भर्ना भए/नभएको ।	१	१.०	स्थानीयतहलेआफ्नोक्षेत्रभित्रकाविद्यालयजानेउमेर समुहकासबैबालबालिकालाईविद्यालयमाभर्नागराउने प्रवन्धमिलाएको र सो वमोजिम सबै बालबालिकाहरु विद्यालय भर्ना भएको ।	स्थानीयतहलेआफ्नोक्षेत्रभित्रकाविद्यालयजानेउमेर समुहकासबैबालबालिकालाई विद्यालयमाभर्नागराउनेप्रवन्धमिलाएको तर सो वमोजिम सबै बालबालिकाहरु विद्यालय भर्ना नभएको ।	स्थानीयतहलेआफ्नोक्षेत्रभित्रकाविद्यालयजानेउमेर समुहकासबैबालबालिकालाई विद्यालयमाभर्नागराउने प्रवन्धनमिलाएको ।	विद्यालयमाभर्नागराउने सम्बन्धीनिर्णय विद्यालय जाने उमेर समुहगत विद्यार्थी भर्ना दर अध्ययन प्रतिवेदन
७०				४.३.२	स्थानीयतहलेआफ्नोक्षेत्रभित्रकाआर्थिकअवस्थाकमजोरभएकापरिवारकाबालबालिकातथालक्षित समूदायकासबैबालबालिकालाईदिवाखाजा, निशुल्कपाठ्यपुस्तक, शैक्षिकसामाग्रीतथापोसाकरछात्रबृत्तिकोव्यवस्थागरी निष्पक्षवितरणहुनेप्रवन्धमिलाए/नमिलाएको	१	१.०	स्थानीयतहलेआफ्नोक्षेत्रभित्रकाआर्थिकअवस्थाकमजोरभएकापरिवारकाबालबालिकातथालक्षित समूदायका केहीबालबालिकाहरुलाईमात्र लाईदिवाखाजा, निशुल्कपाठ्यपुस्तक, शैक्षिकसामाग्रीतथापोसाकरछात्रबृत्तिकोव्यवस्थागरी निष्पक्षवितरणहुनेप्रवन्धमिलाएको।	स्थानीयतहलेआफ्नोक्षेत्रभित्रकाआर्थिकअवस्थाकमजोरभएकापरिवारकाबालबालिकातथालक्षित समूदाय केहीबालबालिकाहरुलाईदिवाखाजा, निशुल्क पाठ्यपुस्तक, शैक्षिक सामाग्री तथापोसाक र छात्र बृत्तिकोव्यवस्थागरीनिष्पक्षवितरणहुनेप्रवन्धमिलाएको।	स्थानीयतहलेआफ्नोक्षेत्रभित्रकाआर्थिकअवस्थाकमजोरभएकापरिवारकाबालबालिकातथालक्षित समूदाय काबालबालिकाहरुलाईदिवाखाजा, निशुल्क पाठ्य पुस्तक, शैक्षिक सामाग्री तथापोसाक र छात्र बृत्तिकोव्यवस्थानगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम संचालन निर्देशिका बालबालिक छनौटका आधारहरु तथा निर्णय कार्य सम्पन्नप्रतिवेदन

७१			४.३.३	निरक्षरमहिलाहरूकोलागि शिक्षासम्बन्धीविशेषकार्यक्रमहरूसंचालन गर्ने नीति तथा वजेट र कार्यक्रम भए/नभएको तथा सो अनुरूप कार्यक्रमहरू (जस्तै:अभिभावकशिक्षा, प्रौढतथाकिशोरीकक्षा, आदि) कार्यान्वयन भए/नभएको ।	१	१.०	निरक्षरमहिलाहरूकोलागि शिक्षासम्बन्धीविशेषकार्यक्रमहरूसंचालन गर्ने नीति तथा वजेट र कार्यक्रम भए/नभएको तथा सो अनुरूप कार्यक्रमहरू कार्यान्वयन भएको ।	निरक्षरमहिलाहरूकोलागिशिक्षासम्बन्धीविशेषकार्यक्रमहरूसंचालन गर्ने नीति तथा वजेट र कार्यक्रम भए/नभएको तथा सो अनुरूप कार्यक्रमहरू कार्यान्वयननभएको ।	निरक्षरमहिलाहरूकोलागिशिक्षासम्बन्धीविशेषकार्यक्रमहरूसंचालन गर्ने नीति तथा वजेट र कार्यक्रम भए/नभएको ।	स्वीकृत आवधिक तथा वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रगति विवरण कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन निरक्षर महिला सम्बन्धी अभिलेख, सहभागी छनौटका आधारहरू तथा सम्बद्ध निर्णय
७२			४.३.४	विद्यालयमाछात्ररछात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यककालागिछुट्टाछुट्टैशौचालय, पानीको व्यवस्था,किशोरीछात्राकोलागि सेनेटरिप्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामाग्रीको व्यवस्थाको साथैयौनशिक्षातथासहजीकरणकार्यक्रमसंचालनहुनेगरे/नगरेको	१	१.०	विद्यालयमाछात्ररछात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यककालागिछुट्टाछुट्टैशौचालय, पानीको व्यवस्था,किशोरीछात्राकोलागि सेनेटरिप्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामाग्रीको व्यवस्थाको साथैयौनशिक्षातथासहजीकरणकार्यक्रमसंचालनहुनेगरेको	विद्यालयमाछात्ररछात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यककालागिछुट्टाछुट्टैशौचालय, पानीको व्यवस्था,किशोरीछात्राकोलागि सेनेटरिप्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामाग्रीको व्यवस्था गरेको तर यौनशिक्षातथासहजीकरणकार्यक्रमसंचालनहुनेनगरेको ।	विद्यालयमाछात्ररछात्रा तथा यौनिक अल्पसंख्यककालागिछुट्टाछुट्टैशौचालय, पानीको व्यवस्था,किशोरीछात्राकोलागि सेनेटरिप्याड, साबुन लगायत आवश्यक सामाग्रीको व्यवस्था नगर्नुको साथै यौनशिक्षातथासहजीकरणकार्यक्रमसंचालनहुनेनगरेको ।	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू विद्यालयको वार्षिक योजना स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन

७३		खानेपानी तथा सरसफाइ		<p style="text-align: center;">४.४.१</p> <p>स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफापिउनेपानी, हातधुनेव्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलगगै शौचालयको व्यवस्था साबुन तथा स्यानिटाइजर, आदिको प्रवन्ध गरे/नगरेको।</p>	१	०.५	<p>स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफापिउनेपानी, हातधुनेव्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलगगै शौचालयको व्यवस्था साबुन तथा स्यानिटाइजर, आदिको प्रवन्ध गरेको।</p>	<p>स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफापिउनेपानी, हातधुनेव्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलगगै शौचालयको व्यवस्था र साबुन तथा स्यानिटाइजर आदिको प्रवन्ध आंशिक रूपमा गरेको।</p>	<p>स्थानीयतहका कार्यालय तथा सार्वजनिक स्थलहरूमा सफापिउनेपानी, हातधुनेव्यवस्था, महिला, पुरुष तथा यौनिक अल्पसंख्यकको लागि अलगगै शौचालय लगायत साबुन तथा स्यानिटाइजर आदिको प्रवन्ध नगरेको।</p>	<p>वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन</p>
७४				<p style="text-align: center;">४.४.२</p> <p>स्थानीयतहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा वडा वडा माखुलादि सामुक्तपालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी टोलसफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरे/नगरेको।</p>	१	१.०	<p>स्थानीयतहको आयोजना तथा स्थानीय महिलाहरूको सक्रिय सहभागितामा वडा वडा माखुलादि सामुक्तपालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी निर्माण, टोलसफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको।</p>	<p>स्थानीयतहको आयोजनामा वडा वडा माखुलादि सामुक्तपालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी निर्माण, टोलसफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको।</p>	<p>स्थानीयतहको आयोजनामा वडा वडा माखुलादि सामुक्तपालिका, घरघरमा शौचालय, पिउने पानी, पोखरी निर्माण, टोलसफाइ अभियान जस्ता कार्यक्रम सञ्चालन हुने गरेको।</p>	<p>वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन उपभोक्ता समिति गठन सम्बन्धी निर्णय र सोमा महिलाहरूको सहभागिताको अवस्था, आदि।</p>

७५				स्थानीय तहका सबै गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिनेरनकुहिनेघरायसीफोहोर छुट्याउनेव्यवस्था, फोहोरसंकलनतथाविसर्जन, घरघरमाभान्छाकोफोहोररपानीबाटकरेसाबारी, कौसीखेतीतथागमलारफुलबारीजस्ताकार्यक्रममामहिलारपुरुषकोसमानसहभागिता अभिवृद्धि गर्नजनचेतनालागायत कार्यक्रमसञ्चालनहुनेगरे/नगरेको ।	१	०.०	स्थानीय तहका सबै गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिनेरनकुहिनेघरायसीफोहोर छुट्याउनेव्यवस्था, फोहोरसंकलनतथाविसर्जन, घरघरमाभान्छाकोफोहोररपानीबाटकरेसाबारी, कौसीखेतीतथागमलारफुलबारीजस्ताकार्यक्रममामहिलारपुरुषकोसमानसहभागिता अभिवृद्धि गर्नजनचेतनालागायत कार्यक्रमसञ्चालनहुनेगरेको ।	स्थानीय तहका गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिनेरनकुहिनेघरायसीफोहोरछुट्याउनेव्यवस्था, फोहोरसंकलनतथाविसर्जन, घरघरमाभान्छाकोफोहोररपानीबाटकरेसाबारी, कौसीखेतीतथागमलारफुलबारीजस्ताकार्यक्रममामहिलारपुरुषकोसमानसहभागिता अभिवृद्धि गर्नजनचेतनालागायत कार्यक्रम मात्रसञ्चालनहुनेगरेको ।	स्थानीय तहका गाउँ, वस्ती तथा टोलटोलमा कुहिनेरनकुहिनेघरायसीफोहोर छुट्याउनेव्यवस्था, फोहोरसंकलनतथाविसर्जन, घरघरमाभान्छाकोफोहोररपानीबाटकरेसाबारी, कौसीखेतीतथागमलारफुलबारीजस्ताकार्यक्रममामहिलारपुरुषकोसमानसहभागिता अभिवृद्धि गर्नजनचेतनालागायत कार्यक्रम कुनै पनि गाउँ वस्तीहरूमा सञ्चालनहुनेगरेको ।	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन उपभोक्ता समिति गठन सम्बन्धी निर्णय र सोमा महिलाहरूको सहभागिताको अवस्था, जनचेतनाअभिवृद्धिकार्यक्रमकोस्वीकृतबजेटसञ्चालनप्रतिवेदन, आदि ।
७६				स्थानीय तहका गाउँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीकोसहजव्यवस्थाका लागिआकासेपानीसंकलनरभण्डारण, परंपरागत इनाररकुवाकोपुनर्जीविकरणरिचार्जिङ जस्ताकार्यक्रम स्वीकृत भए/नभएको र ति कार्यक्रमसञ्चालन गर्दा स्थानीयमहिलाहरूकोसक्रियसहभागितामाहुनेगरे/नगरेको	१	१.०	स्थानीय तहका गाउँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीकोसहजव्यवस्थाका लागिआकासेपानीसंकलनरभण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाकोपुनर्जीविकरणरिचार्जिङ जस्ताकार्यक्रम स्वीकृत भएको र ति कार्यक्रम सञ्चालन गर्दा स्थानीय महिलाहरूकोसक्रियसहभागितामाहुनेगरेको	स्थानीय तहका गाउँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीकोसहजव्यवस्थाकालागिआकासेपानीसंकलनरभण्डारण, परंपरागत इनाररकुवाकोपुनर्जीविकरणरिचार्जिङ जस्ताकार्यक्रम स्वीकृत भए तापनि ति कार्यक्रमसञ्चालन गर्दा स्थानीयमहिलाहरूकोसक्रियसहभागितामाहुनेगरेको।	स्थानीय तहका गाउँ, टोल, वस्तीहरूमा सफापानीकोसहजव्यवस्थाका लागिआकासेपानीसंकलनरभण्डारण, परंपरागत इनार र कुवाकोपुनर्जीविकरणरिचार्जिङ जस्ताकार्यक्रम स्वीकृत नभएको	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन उपभोक्ता समिति गठन सम्बन्धी निर्णय र सोमा महिलाहरूको सहभागिताको अवस्था, आदि ।

७७		स्वरोजगार तथा आयआर्जन बजार	४.५.१	स्थानीयतहको आवधिक योजना, बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथाबजेट तर्जुमा गर्दाबेरोजगारीरगरीबीनक्साइकन समेतकोआधारलिईमहिलातथालक्षितसमुदायलाईप्रत्यक्षलाभहुने स्वरोजगारमूलक,आयमूलकरसीपमूलककार्यक्रमहरूसमावेशगरीकार्यान्वयनगरे/नगरेको	१	१.०	स्थानीयतहको आवधिक योजना, बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथाबजेट तर्जुमा गर्दाबेरोजगारीरगरीबीनक्साइकन समेतकोआधारलिईमहिलातथालक्षितसमुदायलाईप्रत्यक्षलाभहुने स्वरोजगारमूलक, आयमूलकरसीपमूलककार्यक्रमहरू समावेशगरीकार्यान्वयनगरेको ।	स्थानीयतहको आवधिक योजना, बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथाबजेट तर्जुमा गर्दाबेरोजगारीरगरीबीनक्साइकनसमेतकोआधारलिईमहिलातथालक्षितसमुदायलाईप्रत्यक्षलाभहुनेस्वरोजगारमूलक, आयमूलकरसीपमूलककार्यक्रमहरू समावेशगरे तापनिकार्यान्वयननगरेको	स्थानीयतहको आवधिक योजना, बार्षिक नीति, कार्यक्रम तथाबजेट तर्जुमा गर्दाबेरोजगारीरगरीबीनक्साइकन समेतकोआधारलिईमहिलातथालक्षितसमुदायलाईप्रत्यक्षलाभहुनेस्वरोजगारमूलक, आयमूलकरसीपमूलककार्यक्रमहरू समावेशगरेको ।	आवधिक योजना, वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
७८			४.५.२	स्थानीयतहलेस्वरोजगारतथाबैदेशिकरोजगारीमाजानेमहिलातथालक्षित समुहको क्षमताविकासकोलागिकार्यक्रमहरू तयगरीकार्यान्वयनगरे/नगरेको	१	१.०	स्थानीयतहलेस्वरोजगारतथाबैदेशिकरोजगारीमाजानेमहिलातथालक्षित समुहको क्षमता विकास कोलागिकार्यक्रमहरूतयगरीकार्यान्वयनगरेको	स्थानीयतहलेस्वरोजगारतथाबैदेशिकरोजगारीमाजानेमहिलातथालक्षित समुहकोक्षमताविकासकोलागिकार्यक्रमहरूतयगरे तापनिकार्यान्वयन नगरेको	स्थानीयतहलेस्वरोजगारतथाबैदेशिकरोजगारीमाजानेमहिलातथालक्षित समुहकोक्षमताविकासकोलागिकार्यक्रमहरूतयनगरेको ।	वार्षिक नीति तथा योजना र सम्बद्ध निर्णयहरू वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण कार्य सम्पन्न प्रतिवेदन
७९			४.५.३	ग्रामीणमहिलाप्राविधिकहरू (पशुसेवा, कृषि, खाद्य प्रविधि, वन, स्वास्थ्यरपूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धीप्राविधिक)रसामाजिकपरिचालकतयारगर्ने नीति लिई सो अनुरूप कार्यक्रम संचालन गरे/नगरेको।	१	०.५	ग्रामीणमहिलाप्राविधिकहरू (पशुसेवा, कृषि, खाद्य प्रविधि, वन, स्वास्थ्यरपूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धी प्राविधिक)रसामाजिकपरिचालकतयारगर्ने नीति लिई सो अनुरूप कार्यक्रम संचालन गरेको।	ग्रामीणमहिलाप्राविधिकहरू (पशुसेवा, कृषि, खाद्य प्रविधि, वन, स्वास्थ्यरपूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धीप्राविधिक)रसामाजिकपरिचालकतयारगर्ने नीति लिए तापनि कार्यक्रम संचालन नगरेको।	ग्रामीणमहिलाप्राविधिकहरू (पशुसेवा, कृषि, खाद्य प्रविधि, वन, स्वास्थ्यरपूर्वाधार लगायतका विषय सम्बन्धी प्राविधिक)रसामाजिकपरिचालकतयारगर्ने नीति नलिएको ।	आवधिक योजना, वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम,वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरणसहभागी छनोटका आधार कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन अवधि, सामाजिक परिचालक तथा प्राविधिकको संख्या)
८०			४.५.४	गरिबतथालक्षित समुहको पहुँचरक्रयशक्तिअनुरूपसुपथमूल्यसहकारीपसलहरूकोव्यवस्थापन गर्नेस्थानीय तहकोनीति रहे/नहरेको र सो अनुरूप कार्यक्रमकार्यान्वयनभए/नभएको	१	१.०	गरिबतथालक्षित समुहको पहुँचरक्रयशक्तिअनुरूपसुपथमूल्यसहकारीपसलहरूकोव्यवस्थापन गर्ने स्थानीय तहकोनीति रहेको र सो अनुरूप कार्यक्रमकार्यान्वयनभएको।	गरिबतथालक्षित समुहको पहुँचरक्रयशक्तिअनुरूपसुपथमूल्यसहकारीपसलहरूकोव्यवस्थापन गर्ने स्थानीय तहकोनीति रहे तापनि सो अनुरूप कार्यक्रमकार्यान्वयननभएको।	गरिबतथालक्षित समुहको पहुँचरक्रयशक्तिअनुरूपसुपथमूल्यसहकारीपसलहरूकोव्यवस्थापन गर्ने स्थानीय तहकोनीति नहरेको ।	सहकारी संस्था प्रवर्धन सम्बन्धी नीतिवार्षिक नीति तथा कार्यक्रम,वार्षिक विकास कार्यक्रम र प्रगति विवरण, कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन कार्यक्रमअनुगमनप्रतिवेदन

मुल्याङ्कन गर्दा राम्रो अवस्थालाई १ अंक, मध्यम अवस्थालाई ०.५ अंक र अति कमजोर अवस्थालाई ० अंक दिनु पर्नेछ। तल दिएको तालिकामा प्रत्येक सूचकमा '१', '०.५', र '०' अंक पाउने अवस्था र सो को प्रमाणीकरणको आधार राखिएको छ। यी सूचकमा गरिने मूल्याङ्कन सामुहिक मूल्याङ्कन हो। समूहमा पहिला सूचकमा छलफल गरी सोको अवस्थाबारे सहमतिमा अंक प्रदान गर्नु पर्नेछ।

सि.नं	प्रमुखबिषय क्षेत्र	उप बिषय क्षेत्र	अङ्क	सूचक नं	सूचक	सूचकको अङ्क	प्रासाङ्क	१ अंक आउने अवस्था	०.५ अंक आउने अवस्था	० अंक आउने अवस्था	प्रमाणीकरणको आधार
८१	सुशासन तथा उत्तरदायित्व-२०	सुशासन		५.१.१	स्थानीयतहलेसेवाप्रवाह, विकासनिर्माणसुशासन प्रवर्धनकाबिषयमानीति, कानूनजारीगरीसोहीबमोजिमतोकिएकापदाधिकारी/समिति/कार्यदलबाटनिर्णयगरीकार्य गर्नगरेकोवातदर्थ (पटके/स्वेच्छाअनुरूप) निर्णयगरीकार्यहुनेगरेको ।	१	०.५	स्थानीयतहलेसेवाप्रवाह, विकासनिर्माणसुशासन प्रवर्धनकाबिषयमानीति, कानूनजारीगरीसोहीबमोजिमतोकिएकापदाधिकारी/समिति/कार्यदलबाटनिर्णयगरीकार्य गर्नगरेको।	स्थानीयतहलेसेवाप्रवाह, विकासनिर्माणसुशासन प्रवर्धनकाबिषयमानीति, कानूनजारीगरेको तरसोहीबमोजिमतोकिएकापदाधिकारी/समिति/कार्यदलबाटनिर्णय नगरी तदर्थ (पटके/स्वेच्छाअनुरूप) निर्णयगरीकार्यहुनेगरेको	स्थानीयतहलेसेवाप्रवाह, विकासनिर्माणसुशासन प्रवर्धनकाबिषयमानीति, कानूनजारीगरीसोहीबमोजिमतोकिएकापदाधिकारी/समिति/कार्यदलबाटनिर्णयगरीकार्य गर्ननगरीतदर्थ (पटके/स्वेच्छाअनुरूप)निर्णयगरीकार्यहुनेगरेको ।	स्थानीयतहलेसेवाप्रवाह, विकासनिर्माणसुशासन प्रवर्धनकाबिषयमा जारी गरेकानीति तथा कानून सम्बन्धितअधिकारीबाट भएकानिर्णयहरु निर्णय प्रक्रिया तथा कार्य जिम्मेवारी सहितको कार्य विवरण
८२				५.१.२	स्थानीयतहलेविधिकोशासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचारबिरुद्धशून्यसहनशीलता,सेवाप्रवाहमानिश्पक्षतार महिलातथालक्षित समुहलाईअग्राधिकार दिने नीति लिई सो वमोजिमकार्यान्वयन गरे/नगरेको	१	१.०	स्थानीयतहलेविधिकोशासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि,भ्रष्टाचारबिरुद्धशून्यसहनशीलता,सेवाप्रवाहमानिश्पक्षतारमहिलातथालक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति लिई सो वमोजिमकार्यान्वयन गरेको ।	स्थानीयतहलेविधिकोशासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचार बिरुद्धशून्यसहनशीलता,सेवाप्रवाहमानिश्पक्षतारमहिलातथालक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति लिए तापनि सो वमोजिमकार्यान्वयन नगरेको ।	स्थानीयतहलेविधिकोशासन प्रवर्धन, जनसहभागिता अभिवृद्धि, भ्रष्टाचारबिरुद्धशून्यसहनशीलता,सेवाप्रवाहमानिश्पक्षतारमहिलातथालक्षित समुहलाई अग्राधिकार दिने नीति नलिएको ।	सम्बद्ध कानून, नीति तथा कार्यविधि वार्षिक विकास कार्यक्रमसार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयनप्रतिवेदन,कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका

८३			५.१.३	महिलाअधिकार तथा समानताकालागिभएकाबेइ जिङ्गघोषणापत्रकावाहवटा प्रतिवद्धताहरूकाक्षेत्रमाकार्यक्रमतयगरीकार्यान्वयनगर्नेगरेको/नगरेको ।	१	०.५	महिलाअधिकार तथा समानताकालागिभएकाबेइ जिङ्गघोषणापत्रकावाहवटा प्रतिवद्धताहरूकाक्षेत्रमाकार्यक्रमतयगरीकार्यान्वयनगर्नेगरेको ।	महिलाअधिकार तथा समानताकालागिभएकाबेइ जिङ्गघोषणापत्रकावाहवटा प्रतिवद्धताहरूकाक्षेत्रमाकार्यक्रमतय भए तापनिकार्यान्वयननगरेको	महिलाअधिकार तथा समानताकालागिभएकाबेइ जिङ्गघोषणापत्रकावाहवटा प्रतिवद्धताहरूकाक्षेत्रमाकार्यक्रमतयगरीकार्यान्वयनगर्नेगरेको	स्वीकृत नीतितथाकार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रमकार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन
८४			५.१.४	संयुक्तराष्ट्रसङ्घीयबालअधिकारमहासन्धी, १९८९मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिबद्धताकार्यान्वयनगर्न रकमविनियोजनगरीकार्यक्रमसंचालनगरे/नगरेको ।	१	०.०	संयुक्तराष्ट्रसङ्घीयबालअधिकारमहासन्धी, १९८९मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिबद्धताकार्यान्वयनगर्न रकमविनियोजनगरीकार्यक्रमसंचालन गरेको ।	संयुक्तराष्ट्रसङ्घीयबालअधिकारमहासन्धी, १९८९मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिबद्धताकार्यान्वयनगर्न रकमविनियोजनगरे तापनिकार्यक्रमसंचालन नगरेको ।	संयुक्तराष्ट्रसङ्घीयबालअधिकारमहासन्धी, १९८९मा उल्लेख भए अनुरूपका प्रतिबद्धताकार्यान्वयनगर्न रकमविनियोजनगरेको ।	नीतितथाकार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन
८५		उत्तरदायित्व र जवाफदेहिता	५.२.१	स्थानीयतहलेनियमितरूपमाकार्यक्रमकोसार्वजनिकपरीक्षण, सामाजिकपरीक्षण, सार्वजनिकसुनुवाई, नियमितपत्रकारभेटघाटरसूचनाकोसार्वजनिकीकरणगर्नेगरे/नगरेको ।	१	१.०	स्थानीयतहलेनियमितरूपमा संचालित सबै कार्यक्रमकोसार्वजनिकपरीक्षण, सामाजिकपरीक्षण, सार्वजनिकसुनुवाई, नियमितपत्रकारभेटघाटरसूचनाकोसार्वजनिकीकरणगर्नेगरेको ।	स्थानीयतहलेआंशिकरूपमाकेहि कार्यक्रमको मात्रसार्वजनिकपरीक्षण, सामाजिकपरीक्षण, सार्वजनिकसुनुवाई, नियमितपत्रकारभेटघाटरसूचनाकोसार्वजनिकीकरणगर्नेगरेको ।	स्थानीयतहले कुनैपनिकार्यक्रमकोसार्वजनिकपरीक्षण, सामाजिकपरीक्षण, सार्वजनिकसुनुवाई, पत्रकारभेटघाटरसूचनाको सार्वजनिकीकरणगर्नेगरेको ।	सम्बद्ध कानून, नीति तथा कार्यविधि वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक, परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, वस्थापन परीक्षण प्रतिवेदन, कार्यक्रम कार्यान्वयनप्रतिवेदन कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका

८८				५.२.४	स्थानीयतहकाजनप्रतिनिधिरकर्मचारीकोआचारसंहितास्वीकृतगरीकार्यान्वयनमाल्याए/नल्याएको ।	१	०.५	स्थानीयतहकाजनप्रतिनिधिरकर्मचारीकोआचारसंहितास्वीकृतगरीकार्यान्वयनमाल्याएको ।	स्थानीयतहकाजनप्रतिनिधिरकर्मचारीकोआचारसंहितास्वीकृतगरीतापनिकार्यान्वयनमानल्याएको ।	स्थानीयतहकाजनप्रतिनिधिरकर्मचारीकोआचारसंहितास्वीकृत नैनगरेको ।	स्वीकृतआचारसंहिताआचार संहिताकोपालना सम्बन्धीअध्ययन वा अनुगमनप्रतिवेदन ।
८९		सूचना तथा संचार		५.३.१	स्थानीयतहलेनियमितरूपमासमग्रवार्षिकयोजनातथाकार्यक्रमसार्वजनिकगर्नेगरे/नगरेकोरमहिला, लगायत अन्य सबैलक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोकोबजेटसरोकारवालाले थाहापाउनेगरीसार्वजनिकगरे/नगरेको ।	१	१.०	स्थानीयतहलेनियमितरूपमासमग्रवार्षिकयोजनातथाकार्यक्रमसार्वजनिकगर्नेगरेकोरमहिलालगायत अन्य सबैलक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोकोबजेटसरोकारवालाले थाहापाउनेगरीसार्वजनिकगरेको ।	स्थानीयतहलेनियमितरूपमासमग्रवार्षिकयोजनातथाकार्यक्रमसार्वजनिकगर्नेगरेकोरमहिलालगायत अन्य सबैलक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोकोबजेटसरोकारवालाले थाहापाउनेगरीसार्वजनिकगरेको ।	स्थानीयतहलेनियमितरूपमासमग्रवार्षिकयोजनातथाकार्यक्रमसार्वजनिकगर्नेगरेकोरमहिला, लगायत अन्य सबैलक्षित समुहका लागि राखिएका कार्यक्रम तथा सोकोबजेटसरोकारवालाले थाहापाउनेगरीसार्वजनिकगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम सार्वजनिक सुनुवाई, गुनासो सुनुवाई, सामाजिक परीक्षण, सार्वजनिक परीक्षण, लेखा परीक्षण, व्यवस्थापन परीक्षण लगायतका प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यान्वयनप्रतिवेदन कार्यक्रमको उपस्थिति पुस्तिका अभिलेख पुस्तिका
९०				५.३.२	स्थानीयतहलेस्थानीयसूचना सबैले बुझ्ने गरी स्थानीयभाषामाप्रवाहतथाप्रशारणगर्नेगरे/नगरेको।	१	१.०	स्थानीयतहलेस्थानीयसूचना सबैले बुझ्ने गरी स्थानीयभाषामाप्रवाहतथाप्रशारणगर्नेगरेको।	स्थानीयतहलेस्थानीयसूचनाप्रवाहतथाप्रशारणगर्नेगरेको।	स्थानीयतहलेस्थानीयसूचनाप्रवाहतथाप्रशारणगर्नेगरेको।	नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम स्थानीयभाषाका प्रसारित सामाग्रीहरुको अभिलेख कार्यक्रम प्रगति बिबरण

९१			५.३.३	स्थानीय तहलेस्थानीयरेडियो, एफ.एम, छापालगायत श्रव्यदृश्य समेतका सबै माध्यमद्वारा लैंगिकसमानता तथासमावेशीकरणसम्बन्धीसूचनाप्रवाहगरीजनतालाईसुसुचितगरे/नगरेको	१	०.५	स्थानीय तहलेस्थानीयरेडियो, एफ.एम, छापालगायत श्रव्यदृश्य समेतका सबै माध्यमद्वारा लैंगिकसमानता तथासमावेशीकरणसम्बन्धीसूचनाप्रवाहगरीजनतालाईसुसुचित गरेको ।	स्थानीय तहलेस्थानीयरेडियो, एफ.एम, छापालगायत श्रव्यदृश्य मध्ये केही माध्यमद्वारा मात्र लैंगिकसमानता तथासमावेशीकरणसम्बन्धीसूचनाप्रवाहगरीजनतालाईसुसुचित गरेको ।	स्थानीय तहलेस्थानीयरेडियो, एफ.एम, छापालगायत श्रव्यदृश्य जस्ता कुनैपनि माध्यमद्वारा लैंगिकसमानता तथासमावेशीकरणसम्बन्धीसूचनाप्रवाहगरीजनतालाईसुसुचितनगरेको ।	नीति तथा कार्यक्रम वार्षिक विकास कार्यक्रम प्रसारित सामाग्रीहरुको अभिलेख तथा विवरण कार्यक्रम प्रगति विवरण
९२			५.३.४	स्थानीयतहमामहिला लगायत सबैलक्षितसमुहमा सूचना, शिक्षातथासंचारसम्बन्धी कार्यक्रमकोप्रवाहबाटजनचेतनावृद्धिभएको/नभएको ।	१	१.०	स्थानीयतहमामहिला लगायतसबै लक्षितसमुहमा सूचना, शिक्षातथासंचारसम्बन्धी कार्यक्रमकोप्रवाहबाटजनचेतनावृद्धिभएको ।	स्थानीयतहमामहिला लगायतकेही लक्षितसमुहमा सूचना, शिक्षातथासंचारसम्बन्धीकार्यक्रमकोप्रवाहबाटजनचेतनावृद्धिभएको ।	स्थानीयतहमामहिला लगायत कुनैपनिलक्षितसमुहमा सूचना, शिक्षातथासंचारसम्बन्धी कार्यक्रमकोप्रवाहबाटजनचेतनावृद्धि नभएको ।	सहभागी तालिम/कार्यक्रम पूर्वको मूल्याङ्कन प्रतिवेदन र तालिम पश्चातको मूल्याङ्कन प्रतिवेदन (Pre test and Post test) कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन,स्थलगत अध्ययन प्रतिवेदन ।

९३				५.४.१	स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट टसबैलक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभिनस के/नसकेको ।	१	०.५	स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट टसबैलक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभिनस केको ।	स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट केहीलक्षित वर्ग तथा समुदायले मात्र लाभिनसकेको ।	स्थानीय तहबाट संचालित कार्यक्रम तथा परियोजनाबाट कुनैपनि लक्षित वर्ग तथा समुदायले लाभिनसकेको ।	स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्यक्रमको सार्वजनिक सुनुवाई तथा परीक्षण प्रतिवेदन कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन
९४				५.४.२	स्थानीय तहले संचालन गरे कालैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकाससम्बन्धी कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असररप्रभाव विश्लेषण गरे/नगरेको ।	१	०.५	स्थानीय तहले संचालन गरे कालैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकाससम्बन्धी सबै कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असररप्रभाव विश्लेषण गरेको ।	स्थानीय तहले संचालन गरे कालैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकाससम्बन्धी कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असररप्रभाव आशिकरूपमा मात्र विश्लेषण गरेको ।	स्थानीय तहले संचालन गरे कालैङ्गिक समानता तथा सामाजिक समावेशी विकाससम्बन्धी कुनैपनि कार्यक्रमको अनुगमन, मूल्याङ्कन गर्दा सरोकारवालालाई पुगेको लाभ, असररप्रभाव विश्लेषण गरेको ।	स्थलगत अनुगमन प्रतिवेदन कार्यक्रमको सार्वजनिक सुनुवाई तथा परीक्षण प्रतिवेदन, कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन कार्यक्रमको प्रभावकारिता अध्ययन प्रतिवेदन कार्यक्रम कार्यन्वयन लाभ, असररप्रभाव विश्लेषण भएको प्रतिवेदन

९५			५.४.३	स्थानीयतहकोसमीक्षाबैठक मामहिलालगायत सबै लक्षित वर्ग तथासमुदायको उपस्थितिमाउक्त वर्गसंग सम्बन्धित लक्षितकार्यक्रम उपर छलफल हुनेगरे/नगरेको	१	०.०	स्थानीयतहकोसमीक्षाबैठक मामहिलालगायत सबै लक्षित वर्ग तथासमुदायको उपस्थितिमाउक्त वर्गसंग सम्बन्धित लक्षितकार्यक्रम उपर छलफल हुनेगरेको ।	स्थानीयतहकोसमीक्षाबैठकमा महिलालगायत सबै लक्षित वर्ग तथासमुदायको उपस्थितिमाउक्त वर्गसंग सम्बन्धित लक्षितकार्यक्रम उपर कहिलेकाहीं केही कार्यक्रममा मात्र छलफल हुनेगरेको ।	स्थानीयतहकोसमीक्षाबैठक मामहिलालगायत लक्षित वर्ग तथासमुदायको उपस्थितिमाकहिल्यैपनि छलफल हुनेनगरेको ।	वार्षिक विकास कार्यक्रम सहभागी छनोटका आधार उपस्थिति पुस्तिका समीक्षा बैठकको निर्णय तथा प्रतिवेदन
९६			५.४.४	अनुगमनतथामूल्याङ्कन को पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रमतयारगरे/नगरेको	१	०.५	अनुगमनतथामूल्याङ्कन को पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रमतयारगरेको ।	अनुगमनतथामूल्याङ्कनको पृष्ठपोषणका केही विषयवस्तुलाई मात्र सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रमतयारगरेको ।	अनुगमनतथामूल्याङ्कन को पृष्ठपोषणलाई सम्बोधन गरी योजना तथा कार्यक्रमतयारनगरेको ।	अनुगमनतथामूल्याङ्कन प्रतिवेदन वार्षिक योजना तथा कार्यक्रम
९७		समन्वय र सम्बन्ध बिस्तार	५.५.१	स्थानीयतहलेसंघरप्रदेशसर कारलेतयगरेकानीति, कानूनतथाकार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमासहकार्य, समन्वयरसहजीकरणगरे/ नगरेको।	१	१.०	स्थानीयतहलेसंघरप्रदेशसर कारलेतयगरेकानीति, कानूनतथाकार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमासहकार्य, समन्वयरसहजीकरणगरे को।	स्थानीयतहलेसंघरप्रदेशसरका रलेतयगरेकानीति, कानूनतथाकार्यक्रमहरूकोका र्यान्वयनमा आंशिकरूपमामात्र सहकार्य, समन्वयरसहजीकरणगरेको।	स्थानीयतहलेसंघरप्रदेशसर कारलेतयगरेकानीति, कानूनतथाकार्यक्रमहरूको कार्यान्वयनमासहकार्य, समन्वयरसहजीकरणगरे को।	वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम,संघरप्रदेशका सम्बद्ध नीति तथाकानून र कार्यविधि,समन्वय र सहकार्यमा संचालित कार्यक्रमको सुची,संघरप्रदेशसरकारका कार्यक्रममा स्थानीय तहको सहभागिता र समंगलनता सम्बन्धी कार्यक्रम सम्पन्न प्रतिवेदन ।

९८			५.५.२	लैङ्गिकसमानतातथासमावेशी विकासकोलागिविभिन्नसरोकारवालानिकायहरू बीचसञ्जालनिर्माण भईकार्यगतछलफलहुनेगरे/नगरेको।	१	१.०	लैङ्गिकसमानतातथासमावेशी विकासकोलागिविभिन्नसरोकारवालानिकायहरूबीचसञ्जाल निर्माण भईकार्यगतछलफल वर्षमा कम्तिमा २ पटकहुनेगरेको।	लैङ्गिकसमानतातथासमावेशी विकासकोलागिविभिन्नसरोकारवालानिकायहरूबीचसञ्जालनिर्माण भई कार्यगतछलफल वर्षमा कम्तिमा १ पटकहुनेगरेको।	लैङ्गिकसमानतातथासमावेशी विकासकोलागिविभिन्नसरोकारवालानिकायहरू बीचसञ्जालनिर्माण नभएको ।	कानून, नीति तथा कार्यविधि, आदिमा संजाल निर्माण सम्बन्धी व्यवस्था सञ्जालनिर्माणको निर्णय छलफलकोनिर्णयपुस्तिका
९९			५.५.३	लैङ्गिकसमानतातथासमावेशी विकासकोलागिविभिन्नसरोकारवालानिकायहरू बीचकार्यगतसंयन्त्र (संजाल) काप्रतिनिधिहरूलाईलैङ्गिकतथासमावेशीविकाससम्बन्धीक्षमताविकासतालिमप्रदानगरे/नगरेको।	१	१.०	लैङ्गिकसमानतातथासमावेशी विकासकोलागिविभिन्नसरोकारवालानिकायहरू बीचकार्यगतसंयन्त्र (संजाल) का अधिकांशप्रतिनिधिहरूलाई लैङ्गिकतथासमावेशीविकाससम्बन्धीक्षमताविकासतालिमप्रदानगरेको।	लैङ्गिकसमानतातथासमावेशी विकासकोलागिविभिन्नसरोकारवालानिकायहरू बीचकार्यगतसंयन्त्र (संजाल) काकेहीप्रतिनिधिलाईमात्रलैङ्गिकतथासमावेशीविकाससम्बन्धीक्षमताविकासतालिमप्रदानगरेको ।	लैङ्गिकसमानतातथासमावेशी विकासकोलागिविभिन्नसरोकारवालानिकायहरू बीचकार्यगतसंयन्त्र (संजाल)का प्रतिनिधिलाई लैङ्गिकतथासमावेशीविकाससम्बन्धीक्षमताविकासतालिमप्रदाननगरेको ।	वार्षिक बजेट तथा कार्यक्रम संजालका प्रतिनिधिहरूको विवरण क्षमताविकासतालिमकार्यक्रमसंख्याउपस्थिति
१००			५.५.४	महिलाविरुद्धहुनेसबैप्रकारकाभेदभावउन्मूलनगर्नेमहासन्धिको राष्ट्रियकार्ययोजना, संयुक्त राष्ट्रसङ्घीयसुरक्षापरिषद्बाटपारितप्रस्तावनम्बर१३२५११८२०कोराष्ट्रियकार्ययोजना र मानव अधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारकोजिम्मेवारीभनिउल्लेख गरिएकाकार्यक्रमहरूमारकम विनियोजन रीकार्या न्वयनगरे	१	०.५	महिलाविरुद्धहुनेसबैप्रकारकाभेदभावउन्मूलनगर्नेमहासन्धिको राष्ट्रियकार्ययोजना, संयुक्तराष्ट्रसङ्घीयसुरक्षापरिषद्बाटपारितप्रस्तावनम्बर१३२५११८२०कोराष्ट्रियकार्ययोजना र मानवअधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारकोजिम्मेवारीभनिउल्लेख गरिएकाकार्यक्रमहरूमारकमविनियोजन गरीकार्यान्वयनगरेको ।	महिलाविरुद्धहुनेसबैप्रकारकाभेदभावउन्मूलनगर्नेमहासन्धिको राष्ट्रियकार्ययोजना, संयुक्तराष्ट्रसङ्घीयसुरक्षापरिषद्बाटपारितप्रस्तावनम्बर१३२५११८२०कोराष्ट्रियकार्ययोजना, मानवअधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीयसरकारकोजिम्मेवारीभनिउल्लेखगरिएकाकार्यक्रमहरूमारकमविनियोजन गरे तापनि कार्यान्वयन नगरेको	महिलाविरुद्धहुनेसबैप्रकारकाभेदभावउन्मूलनगर्नेमहासन्धिको राष्ट्रियकार्ययोजना, संयुक्तराष्ट्रसङ्घीयसुरक्षापरिषद्बाटपारितप्रस्तावनम्बर१३२५११८२०कोराष्ट्रियकार्ययोजना, मानवअधिकार सम्बन्धी राष्ट्रिय कार्ययोजनामा स्थानीय सरकारकोजिम्मेवारीभनिउल्लेख गरिएकाकार्यक्रमहरूमारकमविनियोजन नगरेको	वार्षिक नीति, योजना, बजेट तथा कार्यक्रम कार्यक्रम कार्यान्वयन प्रगति विवरण

अनुसूचि-२ तस्विरहरू

अभ्यासबाट प्राप्ताङ्क - ७२.५

- १) नीति, कानून, योजना (२०) - १५.५
- २) संस्थागत व्यवस्था (२०) - १७.५
- ३) मानव संशाधन तथा क्षमता विकास (२०)- ९.०
- ४) सेवा प्रवाह (२०) - १६.५
- ५) सुशासन तथा उत्तरदायित्व (२०)- १४.०

अभ्यासबाट प्राप्ताङ्क

पूर्णाकमा - १००

प्राप्ताङ्क - ७२.५ **उत्तम** (६०-८०)

अनुसूचि-३: सहभागीहरुको विवरण

अनुसूचि-४ बिश्लेषण गरीएका दस्तावेजहरु

"समुद्र हरिहरपुरगढीको आधार, शिक्षा-कृषि-वन-पर्यटन र पूर्वाधार"

आर्थिक वर्ष २०८१।०८२ को वार्षिक नीति तथा कार्यक्रम र बजेट

हरिहरपुरगढी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
भुनझने, सिन्धुली
वागमती प्रदेश, नेपाल

info@hariharpurghadhimun.gov.np www.hariharpurghadhimun.gov.np

हरिहरपुरगढी गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र
खण्ड:३ संख्या:२ गाउँ कार्यपालिकाको बैठकबाट मिति: २०७६।१।१८

भाग-२
हरिहरपुरगढी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
भुनझने, सिन्धुली
वागमती प्रदेश, नेपाल
अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय-पत्र वितरण
कार्यविधि, २०७६

प्रस्तावना
नेपालको संविधान, अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धि ऐन, २०७४ तथा संयुक्त राष्ट्र संघले पारित गरी नेपाल सरकारले हस्ताक्षर समेत गरिसकेको अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी महासन्धि, २००६ (Convention On The Rights Of Persons With Disabilities(CRPD)को उद्देश्य, मर्म र भावना बमोजिम अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको परिचय-पत्र वितरण कार्यविधि बनाउन बाध्यता भएकाले, अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धि ऐन, २०७४ को दफा ६१ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाले देहायको कार्यविधि जारी गरेको छ ।

परिच्छेद १
प्रारम्भिक
१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस कार्यविधिको नाम "अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय-पत्र वितरण कार्यविधि, २०७६" रहेको छ ।

हरिहरपुरगढी गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र
खण्ड:३ संख्या:२ गाउँ कार्यपालिकाको बैठकबाट मिति: २०७६।१।१८

भाग-२
हरिहरपुरगढी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
भुनझने, सिन्धुली
वागमती प्रदेश, नेपाल
अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय-पत्र वितरण
कार्यविधि, २०७६

प्रस्तावना
नेपालको संविधान, अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धि ऐन, २०७४ तथा संयुक्त राष्ट्र संघले पारित गरी नेपाल सरकारले हस्ताक्षर समेत गरिसकेको अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धी महासन्धि, २००६ (Convention On The Rights Of Persons With Disabilities(CRPD)को उद्देश्य, मर्म र भावना बमोजिम अपाङ्गता भएका व्यक्तिहरूको परिचय-पत्र वितरण कार्यविधि बनाउन बाध्यता भएकाले, अपाङ्गता भएका व्यक्तिको अधिकार सम्बन्धि ऐन, २०७४ को दफा ६१ ले दिएको अधिकार प्रयोग गरी हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाले देहायको कार्यविधि जारी गरेको छ ।

परिच्छेद १
प्रारम्भिक
१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ: (१) यस कार्यविधिको नाम "अपाङ्गता भएका व्यक्तिको परिचय-पत्र वितरण कार्यविधि, २०७६" रहेको छ ।

हरिहरपुरगढी गाउँपालिका जेठ नागरिक परिचय-पत्र वितरण विधिक, २०७६
अनुसूची-३

जेठ नागरिकको विवरण:

प. प. नं.....
नाम थर.....
नागरिकता नं.....
उमेर..... लिंग.....पुरुष.....महिला.....
अन्य.....
देगाना:
जिल्ला:..... गा.पा .....वडा नं.....
गाउँ / टोल.....
सम्पर्क नं.....
रक्त समूह:.....
पति / पत्नीको नाम थर:.....
अति जरुरी पर्दा सम्पर्क गर्ने व्यक्ति/संरक्षकको नाम थर:.....
सम्पर्क नं.....

आजाले,
देवेन्द्र सापकोटा
प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत

हरिहरपुरगढी गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड : ७	संख्या : २८	गाउँ सभाबाट पारित मिति : २०८०।१।२१
----------	-------------	------------------------------------

भाग-१
हरिहरपुरगढी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
झगले, सिन्धुली
बागमती प्रदेश, नेपाल

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (१) बमोजिम हरिहरपुरगढी गाउँ सभाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ।

हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाको बाजबालिकाको अधिकार व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०८०

प्रमाणीकरण तथा प्रकाशित मिति
२०८०।१।२१

हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाको बाजबालिकाको अधिकार व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०८०

प्रस्तावना:

हरिहरपुरगढी गाउँपालिकालाई बाजबाली गाउँपालिकाको रूपमा स्थापित गराउने अघिगाने बाजबालिकाको हक जित्नाई प्रवर्द्धन गर्ने, धर्मोपचार र समाजमा बाजबालिकाको हककोषलाई सामाजिक रूपमा बाजबालिका सम्बन्धि विद्यमान सङ्घीय कानून र नेपालले पछ राख्ने राष्ट्रको शैलिकबाट अनुमोदन गरेका अन्तराष्ट्रिय महासन्धीको भावनाअनुसरण गरिने क्रियाकलापहरूलाई व्यवस्थित रूपमा अघि बढाउनु गाउँपालिकाको महत्त्वपूर्ण कार्य हो भन्ने तथ्यलाई दृष्टिगत गर्दै बाजबालिकाको सेवा देखाउने प्रतिकूल अवस्थालाई आधार मानेर गाउँपालिका भित्रका बाजबालिकाको हकजित्नाई संरक्षण गर्ने, आवश्यकतालाई पहिचान गर्ने, सम्बन्धित सेवाको सम्बन्धलाई सुनिश्चन गर्दै जसु स्थानीय सरकारको मूलभूत कर्तव्य समेत हुने बाजबालिकाको संरक्षणको सेवा देखाउने प्रतिकूल अवस्थालाई मूली रूपले सम्बोधन गर्ने आवश्यक रहेको महसूस गरी हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाको गाउँ सभाबाट प्रस्तुत हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाको बाजबालिकाको अधिकार व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०८० बनाई लागू गरिएको छ।

परिच्छेद १
प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:
(१) यस ऐनको नाम "हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाको बाजबालिकाको अधिकार व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०८०" रहनेछ।
(२) यो ऐन हरिहरपुरगढी गाउँ सभाले पारित गरेको मिति देखि लागू हुनेछ।

हरिहरपुरगढी गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड : ७	संख्या : २८	गाउँ सभाबाट पारित मिति : २०८०।१।२१
----------	-------------	------------------------------------

भाग-१
हरिहरपुरगढी गाउँपालिका
गाउँ कार्यपालिकाको कार्यालय
झगले, सिन्धुली
बागमती प्रदेश, नेपाल

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा (१) बमोजिम हरिहरपुरगढी गाउँ सभाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको ऐन सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ।

हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाको बाजबालिकाको अधिकार व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०८०

प्रमाणीकरण तथा प्रकाशित मिति
२०८०।१।२१

हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाको बाजबालिकाको अधिकार व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धमा व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०८०

प्रस्तावना:

हरिहरपुरगढी गाउँपालिकालाई बाजबाली गाउँपालिकाको रूपमा स्थापित गराउने अघिगाने बाजबालिकाको हक जित्नाई प्रवर्द्धन गर्ने, धर्मोपचार र समाजमा बाजबालिकाको हककोषलाई सामाजिक रूपमा बाजबालिका सम्बन्धि विद्यमान सङ्घीय कानून र नेपालले पछ राख्ने राष्ट्रको शैलिकबाट अनुमोदन गरेका अन्तराष्ट्रिय महासन्धीको भावनाअनुसरण गरिने क्रियाकलापहरूलाई व्यवस्थित रूपमा अघि बढाउनु गाउँपालिकाको महत्त्वपूर्ण कार्य हो भन्ने तथ्यलाई दृष्टिगत गर्दै बाजबालिकाको सेवा देखाउने प्रतिकूल अवस्थालाई आधार मानेर गाउँपालिका भित्रका बाजबालिकाको हकजित्नाई संरक्षण गर्ने, आवश्यकतालाई पहिचान गर्ने, सम्बन्धित सेवाको सम्बन्धलाई सुनिश्चन गर्दै जसु स्थानीय सरकारको मूलभूत कर्तव्य समेत हुने बाजबालिकाको संरक्षणको सेवा देखाउने प्रतिकूल अवस्थालाई मूली रूपले सम्बोधन गर्ने आवश्यक रहेको महसूस गरी हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाको गाउँ सभाबाट प्रस्तुत हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाको बाजबालिकाको अधिकार व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०८० बनाई लागू गरिएको छ।

परिच्छेद १
प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:
(१) यस ऐनको नाम "हरिहरपुरगढी गाउँपालिकाको बाजबालिकाको अधिकार व्यवस्थित गर्ने सम्बन्धी व्यवस्था गर्न बनेको ऐन, २०८०" रहनेछ।
(२) यो ऐन हरिहरपुरगढी गाउँ सभाले पारित गरेको मिति देखि लागू हुनेछ।

हरिहरपुरगढी गाउँपालिका

स्थानीय राजपत्र

खण्ड ५	संख्या ११	गाउँकार्यपालिकाबाट पारित मिति २०७८।११।०८
--------	-----------	---

भाग-२
हरिहरपुरगढी गाउँपालिका
गाउँकार्यपालिकाको कार्यालय
झगले, सिन्धुली
बागमती प्रदेश, नेपाल

स्थानीय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ को उपदफा ३ बमोजिम हरिहरपुरगढी गाउँकार्यपालिकाले बनाएको तल लेखिए बमोजिमको कार्यविधि सर्वसाधारणको जानकारीको लागि प्रकाशन गरिएको छ।

हरिहरपुरगढी गाउँपालिका ज्येष्ठ नागरिक औषधी उपचार खर्च कार्यविधि, २०७८